

DRAUGAS

PERIODICALS

October 29, 2003

Vol. XCIV

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, SPALIO - OCTOBER 29, 2003

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-28-03

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 210

Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Skautai tarė sudiev broliui Vyteniui. Kur buvo karūnuotas Mindaugas. Patinka stovyklauti — rašiniai iš konkurso.

2 psl.

Kur kiti, kai balsavo tik 26 iš 137? Žmogus ar pilietis. Lietuvių kalbos mokytojų konferencija.

3 psl.

Vytautas Kutkus: Lietuvių fondas ir JAV Lietuvių Bendruomenė. Moliūgai šeiminių kirtelėje.

4 psl.

Pašaukimas mokytis.

5 psl.

Cicero lietuvių „kavos klubas“. A. Kezys irrašytas „suaukusiu“ amžių. Kur galima užsisakyti „Pasaulio lietuvi“.

6 psl.

Sportas

* Šių metų rugpjūčio 8-17 dienomis Vilniuje ir jo apylinkėse vykęs 13-asis Europos karšto oro balionų čempionatas buvo palankiai įvertintas jo dalyvių. Tai pažymima oficialioje Tarptautinės aeronautikos federacijos Balionų komisijos atstovų ataskaitoje. Vilnius tapo pirmąja valstybės sostine balionų sporto istorijoje, kurioje vyko Europos čempionatas. Jame dalyvavo 68 stipriausi karšto oro balionų lakūnai ir jų komandos.

* Kaune pirmadienį buvo filmuojamos „Žalgirio“ krepšinio komandos palydos į Eurolygą, kurioje lapkričio 6 dieną vyks rungtynės su Atėnų „Panathinaika“. TV studijoje žalgiriečiai buvo sunkiau nei treniruotėje — filmavimas užtruko daugiau nei 5 valandas. Laida vadinsis „Žalgiris“. Žygis į Europą. Filmavime dalyvavo ir 38 metų 220 cm ūgio vidurio puolėjas Arvydas Sabonis. Jis teigė, jog tai, kiek laiko praleis aikštėje, priklausys tik nuo jo sveikatos.

Naujausios žinios

* Didžioji Britanija patvirtino naujų narių įstojimą į NATO protokolus.

* „Jukos“ vadovo M. Chodorkovskij suėmimas Lietuvos gyventojams neatsiliepė, teigia „Mažeikių naftos“ atstovai.

* Prezidento patarėjas viešai atsisprę užsienio reikalų ministro.

* „Lietuvos telekomas“ šiemet patyrė 27 mln. litų nuostolius.

* Inauguruotas naujasis Lietuvos mokslų akademijos prezidentas Z. R. Rudzikas.

* Prezidentas užminė Seimui „misliu“ dėl esamo VSD vadovo pasitraukimo ir naujo paskyrimo.

* Atidengtas paminklas ir atminimo lenta žuvusiems parlamentariui R. Ruzui.

Profsąjunga reikalauja didinti atlyginimus ir mažinti mokesčius

Vilnius, spalio 28 d. (Elta) — Minimalią mėnesinę algą pakelti iki Europos valstybių lygio — 1,500 litų, motinoms, auginančioms vaikus, išmokas padidinti iki 300 litų, fizinių asmenų pajamų mokesčių sumažinti iki 22 procentų, — tokius pagrindinius reikalavimus vyriausybei išsako profesinė sąjunga „Solidarumas“, antradienį prie vyriausybės surengusi pilietinį protesto renginį.

„Užtenka tukti mūsų sąskaita. 12 litų per dieną uždirbantis vyras praranda žmogiškąjį orumą. Dauguma šeimų badauja. Sumokėjus mokesčius, maistui mėnesiui lieka vos 100 ar net 50 litų“, kelioms dešimtims susirinkusiųjų sakė „Solidarumo“ vadovė Aldona Balsienė. Nukelta į 5 psl.

Protesto mitingo dalyviai žygiuoja prie vyriausybės rūmų.

Algirdas Sabaliauskas (Elta) nuotr.

A. Brazauskas: Lietuva negali teisiškai sukludyti Rusijai išgauti naftą Baltijoje

Algirdas Brazauskas

Vilnius, spalio 28 d. (BNS) — Premjeras Algirdas Brazauskas teigia, jog Lietuva neturi teisinių galimybių sustabdyti Rusijos ketinimus išgauti naftą Baltijos jūroje, tačiau gali siekti pasirašyti susitarimą dėl galimų avarių žalos atlyginimo.

Tai vyriausybės vadovas sakė antradienį Seime, į kurį buvo pakviestas opozicijos išdestyti savo pozicijų ir naftos telkinio „D-6“ („Kravcovskoje“) naudojimo problema.

„Geriau būtų, kad tokios platformos nebūtų. Tokios nuostatos vyriausybė laikėsi ir laikosi šiandien, tačiau būkime realistai — jokių teisinių irančių sustabdyti šio telkinio eksploatacijos neturime“, sakė A. Brazauskas.

Jis pridūrė, kad „jeigu parlamentas suras kokias tai teisinės priemones, kuriomis mes galėtume toliau remtis vykdymu“.

dami derybas su Rusija, vyriausybė sveikintų šį dalyką“.

Premjeras atmetė opozicijos kaltinimus neva pritarus naftos gavybai ar dėl bejeigiskumo pasipriešinti Rusijos bendrovės „LUKOIL“ planams naudoti naftos telkinį.

„Vyriausybė su niekuo nesutiko, tačiau turime žiūrėti realiai ir imtis reikiamų priemonių, kad nė vienas lašas naftos nepatektų į jūrą“, sakė premjeras. A. Brazauskas teigė, nuo jo vadovaujamos vyriausybės Nukelta į 5 psl.

Patvirtinti Seimo ir JAV Lietuvių Bendruomenės komisijos vadovai

Vilnius, spalio 28 d. (BNS) — Antradienį Seime patvirtinti Lietuvos Seimo ir JAV Lietuvių Bendruomenės bendros komisijos pirmininkai — Juozas Palionis ir Gediminas Leškis.

Seimo ir JAV LB komisija sudaro po vieną Seimo narį nuo kiekvienos politinės partijos, gavusios parlamentarų mandatų daugiamandatėje rinkimų apygardoje ir penki JAV LB tarybos išrinkti atstovai.

Komisija turi du pirmininkus: paprastą balsu dauguma vieną pirmininką renka Seimo nariai, kita — JAV LB tarybos išrinkti atstovai.

Ankstesnės komisijos pirmininkas Seimo narys Vaclovas Karbauskis paskirtas vadovauti Seimo ekonomikos komitetui, o JAV LB tarybos deleguotą pirmininkę Liudą Rugienienę pakeitė G. Leškys.

Seimo ir JAV Lietuvių Bendruomenės atstovų komisijos paskirtis yra puoselėti Lietuvoje ir JAV gyvenančių lietuvių bendradarbiavimą, rūpintis abipuse pagalba ir parama, keistis mokslo, kultūros ir kita informacija, Seimui ir kitoms Lietuvos valstybės institucijoms teikti pasiūlymus, kurie padėtų stiprinti valstybingumą ir demokratinę tradicijų bei institucijų plėtrą.

Saugumo vadovas išpėja apie tarptautinių nusikaltėlių veržimąsi į privatizavimą

Vilnius, spalio 28 d. (BNS) — Savo postą paliekantis Valskybės saugumo departamento (VSD) vadovas Mečys Laurinkus antradienį iš Seimo tribūnos išpėjo, jog tarptautinės nusikaltėlių grupuotės mėgina dalyvauti privatizavimo procesuose Lietuvoje.

„Kelias pavojų tarptautinių organizuotų nusikaltėlių struktūrų skverbimasis į Lietuvą, susijęs su integracija į europines ir transatlantines struktūras“, iš Seimo tribūnos pareiškė M. Laurinkus.

Savo kalboje VSD vadovas

ne tik išpėjo apie galimą pavojų, bet ir įvardijo keletą pavardžių asmenų bei organizacijų, kurios turi ketinimų dalyvauti privatizuojant Mažeikių elektrinę ir elektros skirstomuosius tinklus.

Pasak jo, Lietuvoje aktyviai veikia tiesiogiai su Rusijos ir tarptautiniais nusikaltėliais susijusi „21-ojo amžiaus“ korporacija. „Jos vadovas Anzori Ak-sentjevas (Kikilishvili-BNS) palaiko kontaktus su Lietuvos nusikaltėlių grupuotėmis, kurios pretenduoja ir pretenduos dalyvauti privatizuojant strateginius objektus“, pareiškė M. Laurinkus.

Laurinkus.

Šiuo metu vyksta bendrovių Rytų skirstomieji tinklai, Vakarų skirstomieji tinklai, Mažeikių elektrinė ir „Lietuvos dujos“ privatizavimas.

Pasak VSD vadovo, „Mažeikių elektrinės“ privatizavime ketino dalyvauti Čekijoje registruota bendrovė „Falcon Capital a.s.“, remianti tarptautinį terorizmą.

Skirstomųjų tinklų privatizavimu, anot M. Laurinkaus, domėjosi gerai užsienio teisėsaugai žinomas Alexandre Rene Garese, Nukelta į 5 psl.

Būtingės avarijos kaltininkė — terminalo irangos gamintoja

Klaipėdos apylinkės teismas baigė nagrinėti baudžiamąją bylą, iškeltą dėl AB „Mažeikių nafta“ Būtingės termina-

le įvykusios avarijos. Kalta dėl jos pripažinta prancūzėms priklausanti firma „Pirelli“ Nukelta į 5 psl.

Rusijos Dūmos vadovas ragina Lietuvą įteisinti karinį tranzitą

Vilnius, spalio 28 d. (BNS) — Rusijos Valstybės Dūmos pirmininkas Genadij Selezniov paragino Lietuvą kuo greičiau per jos teritoriją paleisti tranzitinį greitąjį bevizį traukinį bei įteisinti karinį tranzitą į Karaliaučiaus sritį.

„Labiausiai perspektyvi ir viena atsakingiausių mūsų bendradarbiavimo sričių — pagalba Rusijos Kaliningrado srities socialiniam ir ekonominiam vystymuisi. Mes dėkingi Lietuvai už konstruktyvią poziciją sprendžiant keleivių tranzito tarp Rusijos ir jos Kaliningrado srities per Lietuvą problemą. Liepos 1 įsigaliojusi supaprastintų kelionės dokumentų išdavimo traukiniuose schema veikia ir tenkina abi puses“, antradienį Vilniuje Seimo posėdyje sakė su oficialiu vizitu

Rusijos Dūmos pirmininką Genadij Selezniov (kairėje) priėmė prezidentas Rolandas Paksas.

Tomo Bauro (ELTA) nuotr.

viešintis Rusijos parlamento žemųjų rūmų vadovas.

Karaliaučiaus tranzito principus pagrindusiam pernai lapkritį Briuselyje pasirašytame Europos Sąjungos ir Rusijos Nukelta į 5 psl.

Teismą pasiekė „Mažeikių naftos“ byla

Vilnius, spalio 28 d. (BNS) — Šiaulių apygardos teismas pirmadienį pradėjo nagrinėti pirmą „Mažeikių naftos“ bendrovės turto iššvaistymo dideliu mastu bylos epizodą.

Prieš teismą stojęs buvęs imonio valdymo skyriaus viršininkas Tadas Augustauskas, kaltinamas iššvaistęs 160,400 JAV dolerių jam patikėto bendrovės turto.

Kaltintojų teigimu, T. Augustausko parašu patvirtintas šios sumos išmokėjimas firmai „Litewski Export Import Litewski“ nepagrįstas, nes nėra jokių patvirtinančių dokumentų apie „Mažeikių naftos“ bendrovės užsakytus ir minėtos firmos atliktus darbus, antradienį rašo dienraštis „Lietuvos žinios“.

T. Augustauskas jam inkriminuojamo kaltinimo nepripažįsta ir tvirtina tapęs aplinkybių auka. Nukelta į 5 psl.

Buvę KGB darbuotojai tikisi pergalės Strasbūre

Vilnius, spalio 28 d. (BNS) — Dviejų buvusių KGB darbuotojų viltys laimėti prie Lietuvą tarptautiniame Strasbūro teisme artėja prie tikrovės.

Dienraščiui „Lietuvos rytas“ duomenimis, šią savaitę Nukelta į 5 psl.

premjeras pirmiausia nori išsprendti ginčą su prezidentu dėl aukščiausio saugumo posto. A. Quirė ir Y. Arafat nesutaria, kas turėtų vadovauti palestiniečių saugumo pajėgoms, kurios, kaip numatyta JAV remiamame Artimųjų Rytų taikos „kelio gairių“ plane, turėtų sudoroti su islamistų kovotojais.

Jeruzalė. Izraelio policija rengiasi apklausti premjerą Ariel Sharon dėl kylančio korupcijos skandalo, į kurį įsivėlė du jo sunus ir kurį jis iki šiol stengėsi užgniaužti. A. Sharon turėtų būti klausinėjamas apie įtarimus, kad jis pasinaudojo iš Pietų Afrikos Respublikos verslininko Cyril Kern gauta 1,5 mln. JAV dolerių paskola jo 1999 metų kampanijos dėl vadovavimo dešiniųjų partijai „Likud“ įnašams, kurie buvo laikomi neteisėtais, gražinti.

Jeruzalė. Kai kuriuose Izraelio aviacijos bendrovės „El-Al“ lėktuvuose eksperimento tvarka bus įrengtos priešraketinės sistemos, pranešė Izraelio televizija. Toks įrenginys kainuos 750,000 dolerių.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

Ženeva. Tarptautinis Raudonojo Kryžiaus komitetas (TRKK) antradienį pareiškė, kad po sprogimų, nugriaužusių prie jo būstinių Bagdade, peržiūrės savo veiklos Irake strategiją ir daugiau dėmesio skirs Irako sostinei, nes kitose vietovėse personalui dirbti yra saugiau. Tačiau RK atstovė Antonella Notari sakė, kad Šveicarijoje įsikurusi agentūra dar neapsisprendė, kaip atsakys į atitiktoms neturinčius pirmadienio savizudžių sprogdinių, per kuriuos žuvo 12 irakiečių, tarp jų ir du TRKK apsaugininkai.

JAV

Vašingtonas. Jungtinių Valstijų neįsąsindis išpuoliai prieš taikius gyventojus Irake bei Afganistane ir jos yra pasiryžusios paversti šias valstybes

„tvirtomis ir nepriklausomomis valstybėmis“, antradienį pareiškė JAV prezidentas George W. Bush. Jis apkaltino nuvers-tojo Irako prezidento Saddam Hussein „Baath“ partiją bei užsienio teroristus dėl pokario Iraką užplūdusio smurto bangos. „Šie teroristai kėsina į tą sėkmę ir laisvę, kurią mes suteikiame Irako žmonėms. Ju bausis išpuoliai neįbaugins nei mūsų, nei irakiečių ar afganų, kurie patys stoja sąsąs ginti ir juda suvereniteto link“, sakė G. W. Bush. JAV prezidentas taip pat sakė, kad JAV „glaudžiai bendradarbiauja“ su Sirija ir Iranu, bandydamos sustabdyti užsienio kovotojų prasiveržimą į Iraką.

Vašingtonas. JAV gynybos sekretorius Donald Rumsfeld žiniasklaidos paviešintame memorandumė neseniai rašė, kad JAV susidūrė su „sunkia užduotimi“ Irake ir Afganista-

ne, tačiau tą patį būtų galima pasakyti ir apie paties Pentagono vadovo politinę ateitį. Su padėtimi susipažinę Respublikonų partijos nariai ir gynybos žinovai kalba apie Baltuosiuose rūmuose ir tarp respublikonų Kongrese sparčiai augantį nepasitenkinimą D. Rumsfeld, nes imta bugštauti, kad dėl besitęsiančių problemų Irake gali sumažėti prezidento George W. Bush galimybės būti perrinktam į šį postą per kitais metais vyksiančius rinkimus. Neseniai G. W. Bush apribojo D. Rumsfeld vadovavimą JAV politikai Irake ir Afganistane, šį darbą patikėjęs savo valstybinio saugumo patarėjai Condoleezza Rice.

Vašingtonas. Rusijos naftos susivienijimo „Jukos“ vadovo Michail Chodorkovskij suėmimas kelia nuogastavimą, kad įstatymai Rusijoje naudojami pasirinktinai, pranešė JAV Valstybės departamento atstovas M. Chodorkovskij, turtingiausias Rusijos žmogus, suimtas šeštadienį pagal kaltinimus keliais ekonominiais nusikaltimais.

Jis remė liberalias partijas, kurios rengiasi būti opozicijai prezidentinėms frakcijoms per artėjančius rinkimus. Pareigūnai mano, jog „Jukos“ vadovo suėmimas, po kurio smarkiai smuko Rusijos vertybinių popierių rinka, gali sutrukdinti valdžiai stiprinti ekonomiką ir sukurti politinę sistemą, kuri padėtų užtikrinti Rusijos patrauklumą investicijoms srityje.

Los Angeles. Sparčiai plintantis miškų gaisrai, kurie jau pareikalavo mažiausiai 15 žmonių gyvybių, siauria visoje Pietų Kalifornijoje — peršoka greitkelius ir kelia pavojų dešimtims tūkstančių namų. JAV prezidentas George W. Bush del 11-kos miško gaisrų šioje daugiausiai gyventojų turinčioje valstijoje, kurie jau nusiaubė mažiausiai 169,000 ha plotą, paskelbė stichines nelaimės padėtį. Didžiuliai gaisrai, kuriems plisti padeda stiprus dykumos vėjai, sunaikino daugiau kaip 1,100 namų ir privertė tūkstančius žmonių palikti namus ir glaustis prieglaudose.

IRAKAS

Bagdadas. Per apšaudymą iš pravazuojančio automobilio sekmadienio vakarą buvo nužudytas Bagdado mero pavaduotojas, antradienį pranešė Iraka okupavusios JAV vadovaujamos koalicijos pareigūnai. Ju teigimu, Faris al-Assam žudikai nušovė netoli namų Irako sostinėje.

Falujah. Mažiausiai 6 žmonės, tarp kurių yra moksleiviai, žuvo per automobilįje buvusios bombos sprogimą, kuris antradienį nugriaužė prie policijos nuovados Falujah mieste, esančiame 50 km į vakarus nuo Bagdado. Policijos pareigūnai sakė, kad išpuolį įvykdė mirtininkas ir kad jis yra tarp žuvusiųjų, kurių kūnai buvo smarkiai sumaitoti.

ARTIMIEJI RYTAI

Ramala, Vakarų Krantas. Palestinos savivaldos prezidentas Yasser Arafat antradienį paprašė Ahmed Quirė iki kitos savaitės suformuoti naują ministrų kabinetą, tačiau

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė
2652 W. 65 Street
Chicago, IL 60629
Tel. 773-476-7089

ATSISVEIKINOME SU v.s. fil. VYTENIU STATKUM

Susirinkę i Akademino skautų sąjūdžio Čikagos skyriaus metinę šventę 2003.10.18 išgirdome, kad šiandien ligoninėje mirė v.s. filisteris Vytenis Statkus, sulaukęs 88 metų amžiaus. Jis gimė Ukrainoje, o vėliau gyveno Kaune, Vokietijoje, Australijoje ir paskutinius 46 metus Čikagoje.

Kaune baigė Jėzuitų gimnaziją 1933 m. ir Vytauto Didžiojo universiteto teisų fakultetą 1939 m. 1937 m. baigė karo mokyklą jaunesnio leitenanto laipsniu. Budamas studentu, priklausė studentų skautų korporacijai „Vytis“. I Lietuvos Skautų Broliją įstojo, budamas Jėzuitų gimnazijoje Kaune.

Vokietijoje Vytenis Statkus gyveno ir skautams vadovavo Wuertburge, kur buvo pakeltas į paskutininko laipsnį. Stovyklos dalį iškelus į Uchtę, anglų zonoje, paskaut. Vytenis suorganizavo skautų-čių tūną ir jam vadovavo iki išvykimo į Australiją 1949 m.

Australijoje, įsikūręs Adelaidės mieste, suorganizavo skautų „Vilniaus“ tūną ir jam vadovavo. Atvykęs į JAV 1957 metais, su šeima (žmona s. Sofija, sūnus Narimantas ir duktė Giedrė) įsikūrė Čikagoje ir įsijungė į ASS veiklą. Nuo 1976 iki 1978 m. ejo ASS centro valdybos pirm. pareigas. Dalyvavo ir skautų brolijos vadovų lavinimo veikloje. Dar Australijoje gyvendamas, baigė pasaulinę skautų vadovų „Gilvelio“ mokyklą ir, kaip instruktorius, dalyvavo Lietuvių skautų sąjungos vadovų-čių „Teviskės“ stovykloje „Romuvos“ stovyklavietėje Kanadoje 1965 metais. Pakeltas į LSS vyresnįsios skautininkus.

I afa Vytenio šermenis spalio 20 d. D. M. Petkaus laidotuvių namuose susirinko nemažas būrys buvusių skautų-čių bei ASS narių. Po kape-

v.s. fil. Vytenis Statkus.

lioni kun. Algirdo Palioko atliktų maldų buvo ir broliškas-seseriškas paskutinis atsisveikinimas. LSS tarybos pirm. v.s. fil. Rimas Griškelis, kaip buvęs ASS centro valdybos pirmininkas, atsisveikino ASS vardu, prisimindamas afa Vytenį, kaip labai tvirtą ir pareigingą ASS narį ir vadovą bei buvusį „Mūsų vycio“ žurnalo redaktorių. Seserijos vardu atsisveikino v.s. fil. Ritonė Rudaitienė, prisimindama susitikimus su velioniu skautiškoje veikloje. Skautų Brolijos vardu atsisveikino j.v.s. fil. Bronius Juodelis, buvęs Brolijos V.S., prisiminęs vadovų lavinimą kartu su v.s. fil. Vyteniu Statkum. Sudarius pusratį prie karsto, buvo atsisveikinta giesmė „Ateina naktis“.

Visi atsisveikinimo dalyviai reikiškė užuojautą v.s. Sofijai Statkieni, dukrai Giedrėi, sūniui Narimantui ir anūkam: Rimui, Arūnui, Tomui, Kristinai.

Antradienį spalio 21 d. po pamaldų Pal. J. Matulio bažnyčioje afa Vytenio karstas buvo palaidotas Lietuvių tautinėse kapinėse.

brolis Bronius

JŪRŲ SKAUTAI PUOTON KVICEIA

Tradicinė jūrų skautininkų, -ių „Grandis“ ruošiamą „Puota jūros“ dugne šeštadienį, lapkričio 15 d. vyks PLC, Lietuvių fondo saleje, Lecomte. 6:30 v.v. pasisvečiavimas, 7:30 v.v. vakarienė, 9 val. vak. šokiai. Visi sesės ir broliai, tėveliai, draugai ir rėmėjai kviečiami atsilankyti, maloniai praleisti rudens vakarą ir tuo paremti lietuviško jaunimo veiklą. (Prie stalų telpa tarp 8 ir 12 asmenų).

Apie dalyvavimą būtina iš anksto pranešti Teresei Meiluvienėi tel. 630-655-0468.

Prašomos dovanos laimikiams

„Puotos jūros dugne“ laimėjimams reikalingi įvairūs daiktai laimikiams. Tėvams išsiųstose laiškuose buvo paminėta kokių daiktų pageidaujama. Laimėjimams yra ruošiami premijų krepšiai. Visas dovanas prašome iki lapkričio 1 d. atvežti į Jūrų skautų/skautų kambarį PLC rūsyje. Jei turite klausimų, skambinkite Lilei Martinikienei tel. 847-486-0962.

Rytinis patikrinimas stovykloje. Skautas vytyt Linas Pauzuolis šios lapinės gyvenimoje prekiauti neturi — jo įvertinimo klausosi vilkiukai Dominykas ir Aleksas.

A. Pauzuolis nuotr.

Skaucų izodis „Karaliaus Mindaugo“ LSS jubiliejinėje stovykloje.

B. Prasauskienė nuotr.

KUR BUVO KARŪNUOTAS KARALIUS MINDAUGAS?

Šių 2003-jų metų liepos 6-tąją Lietuva šventė 750-ąsias Mindaugo karūnavimo metines. Ši sukaktis įvairiais renginiais buvo paminėta ir iševijoje. Nuostabaus grožio Kalifornijos San Bernardino kalnų pušyne rugpjūčio 6 dieną buvo iškilmingai atidaryta ir iki rugpjūčio 16 dienos tęsėsi L.S.S. Jubiliejinė „Karaliaus Mindaugo“ stovykla. Bet, kiek jį mes turime žinių apie mūsų vienintelį karalių Mindaugą?

Iš istorinių šaltinių žinome apie Mindaugo krikštą, apie Lietuvos valstybės tarpautinį pripažinimą 1251 metais ir karūną 1253 metais. Yra išlikęs Mindaugo donacinis aktas (karūnavimo proga dovanojamų žemių) Vokiečių ordinui 1253 metų liepos mėnesi. (Ši Vokietijos trumpam laikui paskolintą dokumentą su Mindaugo antspaudu man teko matyti Vilniuje, Dailės muziejuje šių metų liepos 6 d. R.R.) Jis patvirtina karūnavimo datą ir suteikia informacijos apie karūnacijos vietą: „Duota Letovijoje, mūsų dvare (datum in Lettowia, in curia nostra) 1253 Viešpaties metais, liepos mėnesį“.

Mūsų iškilieji istorikai, kurie mano, kad karalius Mindaugas galėjo būti karūnuotas Naugarduke ar Lietuvos širdyje — Vilniuje, įtaria, kad dvaras „curia nostra“ sutampa su tuose pačiuose dokumentuose vartojama Lietuvos „Lettowia“ vardo forma ir, kad šis aktas buvo išduotas kažko-

kiame neįvardintame Lietuvos dvare.

Tačiau, istorijos magistrantas Tomas Baranauskas, Lietuvos istorijos laikraščio „Voruta“ redakcijos narys (Nr. 13, 2003, liepos 5 d.) rašo, kad pagal jo visus tyrinėjimus „datavimo“ formulėje beveik visuomet nurodoma konkreti vieta..., nes nėra prasmės akto išdavimo vietą sukonkreinti, apibūdinti ją kaip „dvarą“ ir nenurodant to dvaro pavadinimo. Jeigu jau sakoma, kad aktas išduotas „in curia“, tai šalia visada nurodomas tos „kurijos“ pavadinimas.

Idomu, kad dar 1910 metais tyrinėtojas Eduardas Valteris savo straipsnyje „Mindaugo miestas, arba, kur ieškoti XIII amžiaus Letovijos“ tokią vietą — Lettowia, šandien žinomą Latavos vardu, yra atradęs netoli Anykščių, prie Lietuvos upelio, Šventoios intako. Šio upelio pavadinimas viename 1261 metų Selos ribų akte rašomas lygiai taip pat, kaip buvo užrašytas Mindaugo dvaro vardas „in ripam Lettowiae“. Kitame Selos ribų aprašyme XIV amžiaus pabaigoje, siena nuo Šventosios upės pasuka link „piliakalnio vardu Lettow“ (borch-wol, nomine Lettow). Tai liudija ne tik „Lettowia“ ir „Latova“ tapatybę, bet ir tai, kad tokiu pačiu vardu buvo vadinamas ten esantis piliakalnis.

Šis piliakalnis, Latavos upelio pakrantėje buvo surastas tik 1997 metais šalia Lata-

vos kaimo, Palatavio kaimo miške. Piliakalnis turi apie 33 metrų skersmens plokščią aikštelę, gynybinį griovį ir pylimą. Tai būtų tipiška kuni-gaikščio rezidencija. „Po šio atradimo, — rašo Tomas Baranauskas, nebeliko abejonių dėl piliakalnio Lettow vietos ir jo pavadinimo tapatumo su Latavos vardu“. Kadangi viduramžiuose kaimyninių valstybių valdovai susitikdavo savo valdomųjų žemių pasieniuose, gali būti, kad 1253 m. dvaras buvęs Lietuvos ir Livonijos pasienyje, buvo priimtinausia vieta Mindaugo karūnavimui ir užsienio svečių priėmimui.

Todėl, galima daryti išvadą, — baigia savo rašinį Tomas Baranauskas, — kad Palatavio piliakalnis yra labiausiai tikėtina Mindaugo karūnavimo vieta“.

Paruošė
s. fil. Ritonė Rudaitienė

IŠSKYLA ŪKIN

„Aušros“ skautai išskylavo „Fairfield“ ūkin suvažiavimą. Ir paukštytės, ir vilkiukai — Smalsūs aptvare ūkiukai. Karvė, laukiančia veršuko, Skautai net pamelžti išmoko!

Sesė Elena ar sakė?
Tai pitonas, ne gyvatė!
Žalias viršus, pilvas baltas,
Jei jį leidžia, ar jis kaltas?
Šliaužia šie gyvi karoliai,
Skautė pasipuošus, broliai!

UŽSIDIRBAU SAVO MĖLYNĄ KAKLARAISTI

Rašiny s laimėjęs antrą vietą 2002 m. LSS rašinių konkurse, vyr. skaucų skyriuje, tema „Atsimenu kaip mes linksmiai stovyklavom“. Autorė — Bostono „Baltijos“ tunto vyr. skautė.

vyr. sk. VIDA ŽIAUGRAITĖ

Praėjusios vasaros (2002) skautų stovykla buvo smagiusia, kurioje esu bet kada buvusi. Aš ir dvi kitos mano draugės — Daina ir Kristina ruošėms įsigyti mėlynus kaklaraiščius ir turėjom daug darbo. Turėjom pravesti laukius, užsiimimus, turėjom kraitį sukrauti. Bet tai dar ne viskas. Mūsų stovykloje yra tradicija, kad vyr. skautėms kandidatėms, šalia rimto darbo, būna užduodami įvairūs keisti darbai, iškrečiami pokštai. Pirmą rytą, anksti pabudom ir nužgiavom pas mūsų vadovę. Ji pranešė, kad yra „grožio diena“ ir padavė mums užsidedi kepurės su ilgom geltonomis kasytėmis. Tada lūpų dažais nuspalvino mūsų žandus, rankų ir kojų nagus liepė nuvažyti mėlynai. Mes trys nutarėm, kad dėl pirmos dienos, šis uždavinys nebuvo taip blogas.

Antrą dieną vadovė pasakė, kad nieko keisto šią dieną nebereikės dėti. Apsidžiaugėm ir jau ruošėms grįžti į pastovyklę. Bet vadovė mus paklausė — „kur jūs einat?“ Ji turėjo rankose tris kiaušinius. Duodama tuos kiaušinius mums, ji paaiškino, kad čia yra mūsų kūdikiai ir mes turim juos prižiūrėti visą dieną, kad nepamestumėm ir nesudaužytumėm. Šalia to, turėjom gauti visų vadovų parašus ant tų kiaušinių. Nusinėm kiaušinius į pusryčius ir prašėm parašų. Aš jau turėjau septynis parašus, kai vienai vadovėi, sesei Loretei, mano kiaušinis netyčia išslido iš rankų ir sudužo. Aš tą pamąčius net kalbėti negalėjau! Tik stovėjau ir žiūrėjau į sudužusį kiaušinį ant grindų. Man padavė kitą kiaušinį ir aš vėl viską pradėjau iš naujo. Pagaliau, po visos dienos, kiaušinis buvo pilnas parašų.

Sekanti diena buvo įdomiausia. Šį sykį ne mūsų vadovė, bet sesė Lina uždavė darbus. Mes jau tikėjome, kad bus idomu, nes sesė Lina yra labai keista ir įdomi moteriškė. Po pusryčių ji mums padavė „tutu“s, stebuklingas lazdeles, karūnas ir iškabas „Miško fejos“, kurias turėjome dėvėti visą dieną. Bet dar ne viskas... Kiekvieną sykį išgirdusios mūsų vardus, mes turėjome atsakyti „klausau“ ir pašokti aukštyn. Stovyklavotojams šis pokštas taip patiko, kad jie mus vis šaukė, o mes šokinėjom. Vėliau nuleidimo

metu, skautai gale savo šukių pridėjo ir mūsų vardus! Taip ir šokinėjom, ir šaukėm „klausau!“ Paskutinis uždavinys — „Miško fejų“ pasirodymas vakarienes metu. Galvojom ir galvojom kaip galėtumėm pasirodyti. Nutarėm sukurti šoki. Paėmėm muziką iš modernių dainų, o judesius iš lietuvių tautinių šokių, kuriuos buvom išmokusios 2002 m. šokių šventėje. Buvo tikrai juokingas šokis ir visiems labai patiko.

Žinoma, užsidirbti mėlyną kaklaraištį tai nėra keisti apsiirgimai, ar kiaušinių nešiojimas. Skautėms geltonšlipėms aš pravedžiau miško užsiėmimą. Pastatėm „lapines“ — padangtes iš šakų, spyglių, samanų ir lapų. Dirbome trijose grupėse ir visos skautės sunkiai dirbo karštame ore. Buvo 99 laipsniai tą dieną! Baigus statyti, kiekviena grupė sustojo prie savos padangtės. Viena skautė iš kiekvienos grupės įlindo į vidų, o kitos iš viršaus užpylė kibirą vandens. Visos sušlapo ir kartu atvėso. Buvo labai juokinga.

Šios vasaros skautų stovykla buvo nuostabi, ir aš apie save ir skautavimą labai daug išmokau. Aš užsidirbau savo mėlynąjį kaklaraištį ir galiausiai linksmiai tarnauti Dievui, Tėvynei ir Artimui.

metu, skautai gale savo šukių pridėjo ir mūsų vardus! Taip ir šokinėjom, ir šaukėm „klausau!“ Paskutinis uždavinys — „Miško fejų“ pasirodymas vakarienes metu. Galvojom ir galvojom kaip galėtumėm pasirodyti. Nutarėm sukurti šoki. Paėmėm muziką iš modernių dainų, o judesius iš lietuvių tautinių šokių, kuriuos buvom išmokusios 2002 m. šokių šventėje. Buvo tikrai juokingas šokis ir visiems labai patiko.

Žinoma, užsidirbti mėlyną kaklaraištį tai nėra keisti apsiirgimai, ar kiaušinių nešiojimas. Skautėms geltonšlipėms aš pravedžiau miško užsiėmimą. Pastatėm „lapines“ — padangtes iš šakų, spyglių, samanų ir lapų. Dirbome trijose grupėse ir visos skautės sunkiai dirbo karštame ore. Buvo 99 laipsniai tą dieną! Baigus statyti, kiekviena grupė sustojo prie savos padangtės. Viena skautė iš kiekvienos grupės įlindo į vidų, o kitos iš viršaus užpylė kibirą vandens. Visos sušlapo ir kartu atvėso. Buvo labai juokinga.

Šios vasaros skautų stovykla buvo nuostabi, ir aš apie save ir skautavimą labai daug išmokau. Aš užsidirbau savo mėlynąjį kaklaraištį ir galiausiai linksmiai tarnauti Dievui, Tėvynei ir Artimui.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu			
	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu			
	\$55.00		

Vyriausio redaktore — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.
El-paštas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155

TERESĖ KAZLAUSKAS, M.D.
VLJA BUBLYS, M.D.
Vaikų gydytojos
900 Ravinia Pl., Orland Park, IL
Tel. 708-349-0887.
Priklauso Palos ir Christ ligoninėms.

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sls. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslių, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health,
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už
prieinamą kainą. Susitarimui kalbėti
angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260.

„Vetrungės“ stovyklos „Užiančio ažuolyno“ skautai prie savo pionierių „pastato“ su pakeltu tiltu.

A. Pauzuolis nuotr.

LAUKIU BŪSIMOS STOVYKLOS

Rašiny s laimėjęs trečią vietą 2002 m. LSS rašinių konkurse, skaucų, -ių skyriuje, tema „Man patinka stovyklauti“. Autorė — Los Angeles, „Palangos“ skaucų tunto skautė

LINA POLIKAITYTĖ

Stovyklauti man labai patinka, nes tada aš turiu progą kiekvieną dieną praleisti su mano draugėmis. Mūsų stovykla yra aukštai kalnuose. Dienos dažniausiai būna labai šiltos, net karštos, o vakarai šalti. Smagu lakstyti tarp medžių ir matyti mažus gyvuliukus.

Vakarais man ypatingai patinka pasirodymai prie laužo. Šiais (2002) metais buvo pasirodymas, kuris tęsėsi beveik kiekvienam lauve. Jo pavadinimas — „Karštas kai-

mas“. Tas pasirodymas buvo labai įdomus ir juokingas.

Smagiau žaidimai yra nakties puolimai. Smagu išslinkti į berniukų rajoną ir bandyti paimti jų gaireles. Man taip pat patinka budėti ir saugoti mergaičių rajoną nuo puolantių brolių.

Šiais metais turėjome ypatingą iškylą dviračiais. Buvo smagu pasivažinėti žemės keliais kalnuose ir daug įdomiau nei važiuoti cementinėmis gatvėmis. Taip pat buvome nuvykę į vandens parką. Viskas buvo labai smagu.

Man labai patinka būti skautė, smagu mokytis skautiškus dalykus ir kalbėti lietuviškai. Aš noriu visą savo gyvenimą skautauti ir jau laukiu sekančių metų stovyklos!

Pereitą vasarą tiek daug išėjęs žmonių lankėsi Lietuvoje, kad grįžusiųjų nuomonių pakaks pesimistams ir optimistams ne tik Čikagoje, bet ir visoje Amerikoje. Nuomonės, išgirstamos iš besisvečiavusių „amerikonų“, globotų giminių ar draugų, išvedžiotų po gražiausias vietas ir prabangiausius restoranus didžiuliose miestuose, yra geros. Dažniausiai ir beveik sutartinai stebimasi: „Vilnius — tai bent! Ji turi pamatyti visas pasaulis. Toks gražus, tvarkingas ir turtingas miestas, kad net širdžiai malonu“. Kitas, taip pat dažnas ir džiugus pasisakymas: „Pažanga didelė, reikia džiaugtis“.

Tai štai kiek optimizmo, štai kiek liudininkų, kurie paneigia mano paskutiniame straipsnyje pamėtytus juodulius. Bet kai užklausi keliauninkus apie Kauną, jie tampa šaltesni, nes šis miestas jiems atrodo arba apaleistas, arba pasileidęs. O kaip Alytus? Kaip Telšiai? Kaip gyvenimas kaime? „Nei Alytuje, nei Telšiuose, žinote, nebuvau, tai nieko pasakyti negaliu. Iš viso provincijoje nesilankėme ir apie kaimą neturime žinių. Bet kai greitkelių važiuojame, gamta buvo labai graži, pakelėse parduojamos uogos ir grybai“. Teisingiausias gal štai koks išsitarimas: „Lietuvoje skurdas ne visur pastebimas, tačiau pagerėjimas akivaizdus: daug automobilių, bevielių telefonų, žmonės gražiai rėdosi“.

Mūsų liudininkai lankė šventes, festivalius, gerėjosi ir

plojo, glėbesčiavosi su gimimėmis, išstudijavo Vilnių, gal Palangoje kartu su vasarotojais saule, vandeniui pasidžiaugė ir neturėjo progos nei su kontrabanda įtariamais teisėjais susitikti, nei su spekuliacija pakaltintais diplomatais pakalbėti, nei korupcijos keliais įgytus sklypus paežerė apžiūrėti ir gal net susigundyti nusipirkti. Turizmas yra ne politika, ne ekonominės peržiūros ir ne gyventojų nuotaukų tyrimas. Turizmas veda link įžymybių ir grožybių.

Nors grįžusiųjų nuomonės viso Lietuvos paveikslas nepilnas, vis dėlto jos yra malonios. Tad netiesa, kad ten viskas tik bloga, kad valdžia nevykdo nieko pozityvaus, kad ji tik savo tarpe pešasi ir grobia valstybės turtą, kad kunigija (pagal „Lietuvos rytą“ ir pagal paskutinius gimtadienį šventimus bei patirintą, tikras ar net sufabrikutas žinias) palaidauja, stokoja dvasingumo, kad provincija sugriuvusi, kad kai kurie seimūnai stengiasi Lietuvą nuvesti į Rusiją, kad... žiniasklaida gauda tik pastipusias žuvis ir savo tinklus išvercia ant visuomenės stalų? Štai kodėl jos, žiniasklaidos, pesimizmas gaubia ne tik išėjęs, bet ir Lietuvos žmones, prie sugedusios žuvies kvapo pripratusius. Žmogus, pavyzdžiui, gyvena pakencijam, turi butą ir darbą, pinigų kavinėje nešvaisto, nes jų vos užtenka kasdienai na-

ŽMOGUS AR PILIETIS?

VYTAUTAS VOLERTAS

muose, bet kasdien skaito bei girdi, kad aplink juoda, o toje tamsybėje siaučia vagys, girtuokliai, žmogžudžiai, korumpuoti biurokratai, melagaliai politikai, sukčiai valdininkai. Tai kaip šis teisuolis turi galvoti, kai prie ausų be sustojimo trenkia ši „moderni ir postmoderni pilietiško“ muzika?

Kiekviename krašte yra korupcijos, biurokratizmo, valdininkų sukčiavimo, net žmogžudysčių, įvykdytų įvairių iškrėpelių. Ir čia, JAV, pakankamai prisiklausome įvairiausių „kreivumų“, įvykdytų liguistų psichikos žmonių, šiaip žmogeliukščių, senatorių, merų, kurie ieško naudų tik sau ir savo mieloms giminėms. Šie „verslai“ ateina iš senų seniausių istorijos ir eina į istoriją. Visada ir visur reikėdavo žiūrėti, kad piktarai būtų pažabojami, ir be pertraukos svarstyti, kaip juos pažaboti. Lietuvoje šiuo metu jų yra daugiau kaip pažengusiose šalyse, tad ir jų apvaldymo priemonės turi būti griežtesnės.

Kaip būsimie švarūs, jei išsikepurėjame iš srutų liūno, jame pusšimtį mirk? Įstaigose ir dabar gausu „tarybinio“ auklėjimo žmonių, o jų dauguma Lietuvos laisvę nesidžiaugia. Tai ar toks draugai stengsis, kad valstybė šviesėtų? Geriausi atveju jis nesabotuoja. Bet visi tie kremliarankiai atlieka tik minimu-

mą savo pareigą, o kai pasi-taiko proga, čiumpa glėbiais valstybės ar visuomenės turtą, griebia be jokių skrupulų. Trys korumpuoti teisėjai? Tik trys? Kiek teisėjų, sovietų išauklėtų, bolševizmo laikų raudonais kovotojais, šiandien dar sėdi Lietuvos teismų salėse? Tik trys korumpuoti... Ir dėl išisenėjimo nutrauktų bylų palyginamai mažai. Tik šimtamilijoninių išeikvotojų. O diplomatai — tarybinių tėvų vaikeliai, pakliuvę į geresnes tarnybas, ir tik šeši nenaudėliai... Vos šeši. Net su sklypais nėra labai baisu. Didieji kunigaikščiai ne tiek žemių valdė (vis užkariautų) ir dangus ant jų galvos nenukrito. O čia tik šimtas ar mažiau sklypelių, įgytų be kalavijų naudojimo, tik truputį pasukus...

Gražu mūsų Lietuvoje, daug gražiau, kaip retkarčiais ji yra nupeikiama. Tačiau ne-gėrus spūgelius reikia būtinai gydyti. Pilietiško var-pais skambinti neuztenka. Jų garsas nusiritęs padangė, ne-palietęs valstybės gyvenimo šaknų, kurioms būtina dirva nusako Dekalogas. Ir neovk, ir meluodamas neapgaudinėk, ir nežudyk. Korupcijos didvyriai šių taisyklių nežino. Jie ir va-gia, ir meluoja, ir žudo. Labai mažai kas žino ir įsipareigo-jimus tėvams bei šeimoms. Gerbk tėvą ir motiną; gerbk žmoną, vyrą, nesiblašyk po svetimas kamareles nei tu, kuklus bernužėli, nei tu, išdidi

grazuole, kai savi vaikai ne-prisišaukia nei tėvo, nei moti-nos, nuo kvailysčių apkur-tusių. Ar pagarbą savi kalbai ir pareigą tautai nėra pagarba tėvui ir motinai? Ar neirstančios šeimoms ir rūpestingai au-ginami vaikai nėra tvirtos visuomenės pagrindas?

Pesimizmas nieko gera nežada. Lygiai žalingas yra apsilaidimas. Negeroves rei-kia išvalyti, nusikaltėlius at-skleisti ir nubausti, grobstyto-jus laikyti grobstytojais, bet ne turtuoliais.

Atrodo, kad dabartinis Lietuvos prezidentas pasi-rinko tvarkos kelią. Jokia vy-riausybė negali būti sėkmin-ga, jei energiją ir sumanumą paskandina tik partinėje poli-tikoje, šalies administravimui rodydama tuščius delnus. O valstybės ateitis? Pilietišku-mas? Kiek jis padėjo iki šiandien, kai mokyklos išvare auklėjimą, užtrenkė duris žodžiams apie tautinę kilmę, beveik paneigė moralinį auk-lėjimą? Materialinis skurdas negali būti įveiktas, nei veikus moralinio skurdo. Jokios pas-tangos be pagarbos šeimai, švietimui, kultūrai, be doro asmenybės ugdymo pilietiš-kumo neišgudys, tik priveis minias pasileidusių bastūnų, nepažįstančių jokio visuome-ninio ar valstybinio gyvenimo taisyklių. Šiandieninis pilie-tiškas, propaguojamas Lietuvoje, yra dvasinio ir medžiaginio skurdo ugdymas.

Duonos Lietuvoje pakak-tų, bet ten trūksta žmonišku-mo, kurį užgožo keistas pilie-tiškas.

KONFERENCIJA

mą žymaus profesoriaus Zigmą Zinkevičiaus seminarui, linkėdamas vaisingo darbo, sekmės. Tautinių mažumų ir išeivijos departamento gene-ralinis direktorius Antanas Petrauskas ir vyr. specialistas kuratoriai Alfonsas Kairys sveikinime linkėjo atgaivinti atmintį apie seminarą.

Lietuvių kalbos mokytojų asociacijos pirmininkas kraš-te Aleksas Bartnikas kalbėjo apie kalbą iš kartos į kartą. Iš įvairių genčių susiformavę lietuvininkai išsaugojo kalbą, tautosaką, tradicijas. Veikė čia ir mokyklos, seminarijos. Mokyklos veikė Ragaineje, Išrutėje, Klaipėdoje kara-lienės Luizos seminarija. Da-bar veikiančioje kolegijoje Išrutėje yra rengiami moky-tojai pradinėms lietuviškoms klasėms. Pirmoji mokytoja čia buvo Aušra Trumpickaitė. Čia išsikūrė ir metodinis centras. Metodiniai centrai, Lietuvių kalbos katedra Karaliaučiaus universitete priklauso nuo

universiteto ir Lietuvos pas-tangų.

Apie lietuvių kalbos mo-kyką Karaliaučiaus krašte kalbėjo asociacijos pirmininko pavaduotoja Angelė Nikolajeva. Pratešė A. Bartniko min-tus: dabar čia lietuvių kalbos moko 40 mokytojų, yra 29 lie-tuvių kalbos taškai. Moky-tojai didelių dėmių skiria lie-tuvių kalbos grožiui, Lietuvos istorijai.

Rūta Mačiūnienė, MLLD atstovė, papildė rėmėjų sa-rašą: tai Lietuvių fondas, MLLD Čikagoje. Ji pati iš Rokačių, garsios Zauinių gim-i-nės. Giminė kalbėjo tik lietu-viškai, santuoka tik su lietu-viškai kalbančiu. Giminėje aukšto išsilavinimo žmonės. Ji ragino kalbėti su mokiniais lietuviškai, kalbėti su savo vaikais lietuviškai. Palinkėjo mokytojams kantrybės, nuo-širdaus, geranoriško darbo.

Straipsnio autorė per-skaitė kreipimąsi į Lietuvos ministrą pirmininką dėl lietu-

viškos vidurinės mokyklos įsteigimo Tilžės mieste.

Lietuvių kalbos mokytojų asociacijos pirmininkas A. Bartnikas iškėlė kiekvienam mokytojui po kepurę. Tokiu būdu ir sveikinimais buvo paminėti tarptautinė moky-tojo diena.

Žavus netikėtumas: lietu-viškos knygos Karaliaučiaus bibliotekoje skyrėsi vedėjos Nijolės Meškytės sūnus Ro-bertas lietuviško seminaro gar-bai nukalė ir padovanojo medali.

Rūta Leonova perskaitė savo kūrybos eilėrašius „Gim-toji kalba“, „Geltoni lapeliai“.

Graziai skambėjo Kara-liaučiaus moterų ansamblio „Gabijs“ studentų himnas „Gaudeamus igitur“, dainavo visi, kas tik tai mokojo.

Seminaras baigėsi daino-mis „Gabijs“ skirtomis semi-narui ir mokytojams („Tykus buvo vakarėlis“, „Už jūrų marių“, „Karaliaučiaus lietu-viai“).

Vanda Vasiliauskienė

DRAUGAS, 2003 m. spalio 29 d., trečiadienis

3

Bronius Nainys

Iš 137 tik 26

Ir jau nebe pirmą kartą, kai Lietuvos Respublikos Sei-mas priima įstatymą, po-sėdyje dalyvaujant mažiau negu penktadaliui jo narių. Ko toks įstatymas vertas, kraipo galvas valstybės piliečiai? O šiuo atveju Seime svarstomas dokumentas buvo itin svar-bus, nes jis turi padėti tūks-tantiems Lietuvos gyventojų atgauti savo žemę ir panaikinti šioje srityje esančią netvar-ką, kurią susuko žemėtvarkininkai, neseniai pagarsėję sklypų dalybomis sau, savo giminėms, draugams ir įta-kingiems politikams, tarp ku-rių, reikia manyti, yra ir tų pačių seimūnų. Įstatymą „Dėl piliečių nuosavybės teisių at-kūrimo ir žemės reformos teisėtumo“ pagamino 26 posėdyje dalyvavę Seimo na-riai. „Komedija“, — iš tokios įstatymo gamybos šaiposi „Lietuvos rytas“. Mano nuo-mone, tai tiesiog tragedija.

Kur buvo ir ką veikė tuo laiku kiti 111 seimūnų? Jeigu tokie dalykai, kaip žemės atkūrimo teisės jiems nerūpi, tai apie kokias Lietuvos piliečių bėdas jie galvas suka, ir ar iš viso bet kokie žmonių reikalai jiems svarbūs? Beje, šis dar ne pats blogiausias atvejis. Bene 25, ar dar mažiau, posėdyje daly-vavusių seimūnų įsteigė ir daug prieštarų nuomonių Pasaulio Lietuvių Bendruo-menėje sukelusią JAV LB — Lietuvos Seimo komisiją, o kai kuriuos įstatymus priėmė net mažiau negu dvidešimt posė-dyje dalyvavusių Seimo narių. Kodėl taip yra, kol kas klausi-mas gal ir be atsakymo. Posė-džių nelankymas nuo pačių pirmųjų Seimo dienų yra beveik kasdienybė, ir dėl tokio seimūnų elgesio galvas mažai kas suka. Atrodo, kad mažai kam jas skauda ir dėl viso jo darbo šioje demokratines vals-tybės svarbiausioje įstaigoje.

Labai daug, jeigu ne visi, Sei-mo narių turi šalutinius už-siėmimus, daug, gal net ir pu-bertais lietuviško seminaro gar-bai nukalė ir padovanojo medali. Rūta Leonova perskaitė savo kūrybos eilėrašius „Gim-toji kalba“, „Geltoni lapeliai“. Gražiai skambėjo Kara-liaučiaus moterų ansamblio „Gabijs“ studentų himnas „Gaudeamus igitur“, dainavo visi, kas tik tai mokojo. Seminaras baigėsi daino-mis „Gabijs“ skirtomis semi-narui ir mokytojams („Tykus buvo vakarėlis“, „Už jūrų marių“, „Karaliaučiaus lietu-viai“).

Vanda Vasiliauskienė

pirmas — ar daug seimūnų supranta, kas iš tikrųjų yra demokratines valstybės sei-mas ir kokios jo nario parei-gos; ir antras — ar tai supran-ta Lietuva, nes pagal apkla-us juo pasitiki kartais ma-ziau negu 10 nuosimčių gy-ventojų? Ar iš tikrųjų tai nėra tik numojimas ir ji ranka, nie-ko gero iš jo nelaukiant? Kaip okupacijos laikais, kai Aukš-čiausioji taryba buvo tik parti-jos sprendimų guminis ant-spaudas, skirtas mulktinti ir vals-tybės piliečiams, ir pasauliui. Tokį samprotavimą įtaigauja ir Lietuvos Seimo rinkimai. Nors juose balsuota dar dau-giau kaip pusė Lietuvos pi-liečių, tačiau kazin kiek jų gal-voja, kad šios įstaigos Lietuva-reikia? Šį klausimą sustiprina ir, dėl balsuotojų stokos ne-įvykę, rinkimai papildymui keturių tuščių vietų, atsiradu-sių Seimo kadencijos laiko-tarpio vidury.

Taigi ir šioje srityje, kaip čia minėti pavyzdžiai rodo, Lietuva dar kažkur blaskosi. Bet gal iš tos neaiškos klam-pynės tik tiek gero, kad i Sei-mą kandidatų nestinga. Net po dešimt jų veržiasi į kiek-vieną vietą. Seimo rinkimai dar tik už metų, bet i j norin-tieji patekti šokinėja nuo ank-tyvo pavasario. Ir kelio ieško tik per partijas, garsiai prieš-taraudami siūlymams šį būdą panaikinti. Jie žino, kad, pate-kus i 5 nuosimčių kartelę per-šokančios partijos arba jų jun-ginio pirmąjį dešimtuką, Sei-mo kėdė kaip ir užtikrinta, to-dėl tokios padėties visomis priemonėmis siekia. Dėl to at-siranda partijų junginiai, silp-nesnės glaudžiasi prie stipres-nių, net ir nauja susikūrė. Ta-čiau negerai, kad beveik visi tie ankstyvieji kandidatai iš Vilniaus. Ta bėda, matyt, ir jie patys jaučia, todėl staiga šo-kosi dalinti pažadus provincijai. Siūlo pinigų, nors jų dar ir neturėdami, mokykloms, bib-liotekoms, ligoninėms, sporto salėms, rajonų taryboms, net po kelis toms pačioms įstai-goms. Visas tas vyksmas pa-našėja į kažkokią seimūnų pe-rėjimo mokyklą. Tai būtų ge-rai, jeigu joje būtų aiškina-ma, kad provincijoje turi kandi-datuoti ne vilniečiai, bet ir nuolatiniai rajonų ar miestų gyventojai, ir ne partijų są-rašais, kurių iš viso nereikia, bet tik kaip vienmandacių, o Sei-mas — ne daugiau kaip šimtinė narių su aiškia darbo ir daly-vavimo posedžioose tvarka. Tai pasiekus, jau būtų didelė pažanga demokratijos link.

KAS APVERKS JŲ DALIĄ...

Sibiro tremties atminimui

Nr. 35

VINCAS ADOMĖNAS

— Duosiu vakarienę! Žo-dis! Pavalgysi sočiai su bo-bomis. Žodis! Pašauk Koliją! Žmogus pagalvojo ir ėmė ropštis nuo narų. Prieš tokį pažadą sutirpo jo neapykanta ir noras keršyti.

— Tegul kuo greičiau ateina čia! Eik! Eik pas bobas, jis tikriausiai tenai!

Netrukus žmogus grįžo su Kolija.

— Po velnių, negalima tavęs prisišaukti! Jau įdūrei akis i kokią šliundrą! — Ir pakeitęs toną paklausė: — Matei tą juodukę?

— Mačiau. — Tu prie jos nelisk! — Man jos ir nereikia. — Kolija, tu ją saugok. Supranti? Žiūrėk, kad ne vie-nas prie jos ne per žingsnį! Aišku? Jei katras mėgintų,

sakyk, kad čia atmano. A?

— Gerai. — Žiūrėk! Tu už ją at-sakai.

Kolija pagalvojo ir pasiūlė: — Pavlai Anatolijau, ge-riausia — atsiveskime jas pas mus. Čia kaip tik trims po-roms gyventi. Atsitversime paklodėmis ir gyvensime.

Atamanas šyptelėjo, pa-siūlymas jam patiko. Bet ar eis toji pasiūtėlė? Staiga jis surimtėjo.

— Tu sakai, atsivesti jas? — Na taigi! — O ką atsivesti? — Savo bobas.

— Ak tai tu jau išsirikinai? — Jei lauksi, jokios neliks. — Vyrams reikėtų persi-kelti i bendrą sekciją... — pradėjo svarstyti atamanas.

— Ar jiems ne vis tiek? Čia

kaip tik trims porelėms.

— O kas gi trečiasis? — Petruša, kas daugiau?!

— Greitai jos susitarė! — Jam buvo pikta ir pavydu, kad šeštioros jį pralenkė. Ne, jis nenusileis tai mergiukė! Jo valia — čia įstatymas.

— Kur Piotras? Jau sėdi pas savo mergę?

— Sėdi... — atsibuso Kolija, pavydėdamas draugui. — Nesėdėsi — kitas atsivės.

— Pašauk tu jį man. O jai pasakyk, tai juodukei, kad tu-tuojau ateitų čia. Gali eiti iš karto su daiktai. Ne... Vel-niai rauti! Taip negerai... Pirm-a pasakyk Piotriui, o pas-kui... Na, atvesk jį greičiau!

Kai grįžo abu vyriausieji šeštioros, prasidėjo ilgas pasitarimas. Pašaukė ir kitus du, kuriems dėl naujos situaci-jos teko išsikelti iš kabinos. Piotras buvo įpareigotas pa-ruošti gerą vakarienę šešies, o Kolija pasiuntė atvesti mer-ginos.

— Palauk! — sugrąžino

beisėinantį. — Tu vis dėlto paimk jos daiktus. Tegul atsikrausto iš karto.

Atamanas nekantriai lau-kė, atsivėsėdavo ir vėl pašokda-vo nuo lovos, skubiais nervin-gais žingsniais pavaikštinėdavo po sekciją, užsirykdavo. Nerimo, tarsi būtų sprendžia-mas jo likimas.

Po gero pusvalandžio sek-cijos duryse pasirodė juoduke, lydima Nikolajaus. Ją pa-mačius, Pašos širdis pašoko iš džiaugsmo. Vadinas, sutiko! Bus mano! Vėl sujudo kraujas. Vaizduotė siūlė tiek ilgai lauk-tus malonumus! Jis žengė jos pasitikti ir, iš tolo tiesdamas ranką, prašneko:

— Kodėl be daiktų? Aš taip lau... — ir nutilo, pažvelgęs i jos veidą.

— Kokio velnio tau reikia iš manęs? — paklausė jį pik-tai, priėjusi prie jo. — Kas tu toks, kad taip įkyriai lendi?

— Ar tu nežinai, kas aš? Aš čia vyriausias, — nežino-damas ko nusiverti aiškino

jis, tikėdamasis, kad tai ją paveiks.

— Aš sakiau, kad tu mūsų atamanas, bet ji nė klausyti nenori, — teisinosi Kolija.

— Uteletas atamaniūkštis! Rado kuo girtis!

— Tšš, tšš! Tu taip garsiai nerek! — tildė ją adjutantas.

— Tai slapta dalykas, ne visų žinia!

— Slaptas, o girties svetima-m žmogui! Bobos jį bobos! Na, ko tau reikia iš manęs? — prisipysrusi klausė Paša.

— Tave! Man reikia ta-veš! — su įkarščiu atsakė vai-kinas, galutinai nusivylęs savo grožio galia.

— Tau reikia manęs? — pakartojo ji.

— Taip, taip! — atsakė apsidžiaugęs, kad gal dar ne viskas prarasta.

— O man tavęs nereikia! — atkirto ji atžariai. — Tu šitai išsikalki i maku! Kam tu man reikalingas? Ar klau-sei mano sutikimo, kiau-le tu? Didelio daikto, kad jis vyriau-

sias vagis!

— Tylek tu! — piktai sudraudė Nikolajaus.

— Tai ką, aš bijau jūsų? — įsisprendama i šonus paklausė ji. — Ča! Ko jums reikia? Šito? — čia ji begėdiškai kil-s-telėjo koją. — Va! — pakišo spygą atamanui i panosę. — Ne tokiems! Dabar tau aišku?

Paša stovėjo kaip baramas vaikas, sugedintas, sutrikęs.

— Daugiau nebandyk listi prie manęs ir savo pasiuntinių nesuintinėk! Dar jį manęs nepažįstai! Ne tokia aš!

Ji apsisuko ir išėjo, išdidi, tiesi, dar labiau žavėdama vai-kiną.

— Taip... — numykė Kolija. — Velnio nešta ir pamesta boba!

— Ugnis! Ugnis! Taip ir virpa visa, dega... — kartojo atamanas. Staiga jis trenkė kumščiu i stalą ir sušuko: — Ne aš būsiu, jei ji nešliaužios aplink mane! Na, matysi, Ko-lia! Jei ji nesekios paskui ma-ne unksdama kaip kale, aš —

ne atamanas! Prisimink mano žodžius. Nori, lažinkimės! Iš ko nori? — kišo jis savo ranką.

— Žinai, maža vilties tau laimėti...

— Ką? Ją ar lažybas? — Tai vienas ir tas pat.

— Taip... Ji turi būti ma-no! Jei ne gerumu — jėga paimsiu.

Pašai atrodė, kad čia jo garbės reikalas, ir todėl — jokių nuolaidų! Kur girdėta, kad vagių atamanas nusileistų kažkokiai mergiškai — sijo-nui! Kas po to jo klausys? Tai būtų žlugimas, galas...

Bet ką daryti, nuo ko pra-dėti?

Po kiek laiko, aprimęs, jau ėmė abejoti, ar verta tiek ko-voti dėl tos nusmurgėles. Kas čia nepaprasto? Ar nėra kitų boby? Iš trisdešimt dviejų at-siras kita pakenčiama. Tačiau širdies gilumoje kuždėjo bal-sas, kad... Kad šita gražiausia, jauniausia ir tokia karšta! Žinoma, jeigu jis nebūtų matęs šitos... Bus daugiau

Laiškai, nuomonės, komentarai

LIETUVIŲ FONDAS IR JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

Kilus diskusijoms po pastutinio Lietuvių fondo suvažiavimo, kuriame buvo nutarta iš Lietuvos fondo visiškai išjungti JAV LB iš pelno skirstymo komisijos, iš įstatų keitimo tvirtinimo ir iš Lietuvos fondo likvidavimo, noriu ir šį reikalą pažvelgti LB ir LF darbuotojų atviromis akimis.

Lietuvių fondas atsirado daugiau kaip prieš 40 metų, milijoninio fondo ir JAV LB Geležinio fondo posėdyje, įvykusiame 1961 m. kovo 19 d. Čikagoje, kuriame dalyvavo JAV LB Centro valdybos pirm. Stasys Barzdukas, tos valdybos vicepirm. A. Nasvytis ir milijoninio fondo iniciatoriai, vadovaujami dr. Antano Razmo, kurie jau buvo surinkę 20,000 dol. alfabeto tvarka: dr. K. Ambrozaitis, B. Babrauskas, dr. G. Balukas, D. Bielskus, J. Breivė, V. Dzenkauskas, V. Ignaitis, J. Jasaitis, prel. M. Krupavičius, dr. F. B. Kaunas, A. Kareiva, J. Liorentas, B. Lungys, V. Nauzdzius, J. Pabedinskas, dr. B. Poškus, A. Pupelis, dr. A. Razma, dr. A. Rugienė, A. Rūgys, V. Smulkštys, J. Švedas ir dr. J. Valaitis. Po ranka turio V. Ignaitio surašytą steigiamojo susirinkimo protokolą Nr. 5.

Susirinkimą atidarė dr. A. Razma ir sekretoriauti pakvietė Vincą Ignaitį. Dr. Razma paskaitė esančių ir nesancijų pasitarime nuomones. Mūsų kiti pasitarė už dviejų fondų idėjas: prof. K. Almenas telefonu pranešė, kad prisidės su tūkstantine; dr. V. L. Ramanauskas telefonu praneša Cle-

velando lietuvių gydytojų susirinkimo pritarimą steigti milijoninį fondą.

Dr. A. Razma savo kalboje nurodo didesnio fondo reikalingumą Lietuvai ir lietuvių bei. Siūloma tūkstantinio dolerių auka yra tam, kad būtų greičiau prie tikslo — milijono dolerių. Aukotojai įjungiami į pelno skirstymą dėl geresnio pritarimo. Po to dr. Razma kvietė LB atstovus pasisakyti.

A. Nasvytis sakė: fondas turi būti vienas ir turi priklausyti Bendruomenei, kurią sudaro visi lietuviai. Bendruomenės organai gali geriau spręsti apie fondo pelno su-naudojimo tikslumą. Toks fondas sustiprintų Bendruomenės autoritetą. Privatinis asmenų sudarytas fondas negautų nuolaidų dėl pajamų mokesčio. Aukos turėtų būti ne tik tūkstantinėmis, bet ir mažesniomis sumomis. Aukotojai, aukoję, kad ir didesnę sumą, negali pirkti visuomeninio balso.

St. Barzdukas sako, kad daugumos LB Centro valdybos nuomone, fondas turėtų būti JAV Bendruomenės ribose. JAV Bendruomenės Tarybos nutarimu yra sutikta, kad fondo pelnui skirstyti būtų sudaryta speciali komisija, pagal B-nės nuostatus, duodant balsą ir aukotojams. Nepriklausomos Lietuvos gyvenimui pasitarime nuomones. Mūsų kiti pasitarė už dviejų fondų idėjas: prof. K. Almenas telefonu pranešė, kad prisidės su tūkstantine; dr. V. L. Ramanauskas telefonu praneša Cle-

A. Razma siūlo pasisakyti milijoninio fondo iniciatoriams. Už vieną fondą prie JAV LB su pelno skirstymo komisija iš JAV LB ir aukotojų, kad ir aukotojai turėtų balsą ir už tai, kad aukos gali būti tūkstantinėmis ir šimtinėmis, pasisakė V. Ignaitis, A. Pupelis, dr. F. Kaunas, dr. Gediminas Balukas, prel. M. Krupavičius, dr. B. Poškus, B. Babrauskas, J. Švedas, J. Jasaitis, V. Nauzdzius, D. Bielskus, A. Rūgys, dr. K. Ambrozaitis.

Už tai, kad fondas būtų atskiras, bet geriau, kad būtų susitarimas, pasisakė: V. Dzenkauskas, dr. J. Valaitis ir J. Breivė.

Už tai, kad būtų abiejų fondų bendravimas ir bendras susitarimas pasisakė: J. Liorentas, dr. A. Rugienė ir A. Kareiva.

Po pertraukos St. Barzdukas siūlė šią rezoliuciją:

Pasitarimas, įvykęs 1961 m. kovo 19 d. Čikagoje, dalyvaujant iniciatoriams rėmėjams ir LB atstovams Lietuvių fondo reikalui nutarė:

1. Lietuvių fondas steigiamas prie JAV L. Bendruomenės.

2. Fondui lešas telkia jo iniciatoriai ir L. Bendruomenė.

3. Lietuvių fondo saugoja ir jo neličiamumą laiduoja patikėtiniai, parinkti iš aukotojų.

4. Lietuvių fondo pelną kasmet paskirsto komisija, sudaryta iš Lietuvių Bendruomenės Centro valdybos atstovų ir aukotojų atstovų.

Pasitarimo dalyviai, džiaugdamiesi Lietuvių fondo steigimo entuziazmu ir pasitarime vyrausiu tarpusavio nuosir-daus bendradarbiavimo dvasia, prašo paramos ir šią dvasią taip pat nori perduoti ir plačiai visuomenei.

Aukoms siūti einamąsias sąskaitas atidaro dr. A. Razma ir dr. G. Balukas su JAV Lietuvių Bendruomenės centro valdyba. Priimamos ne tik tūkstantinės, bet ir bet kuri kita auka.

Remiantis šiuo nutarimu, buvo įkurtas Lietuvių fondas, o adv. Algimantas Kėzelis suredavo Lietuvos fondo įstatų ir 1962 m. kovo 14 d. inkorporavo Illinois valstijoje. Daug smulkesnių tuose įstatuose buvo pakeista ir patvirtinta JAV LB Tarybos. Jungtis tarp Lietuvių fondo ir JAV Lietuvių Bendruomenės buvo išlaikyta 40 metų. Pagrindiniai ryšiai tarp LB ir JAV LB Bendruomenės nusakyti šiuose Lietuvių fondo įstatų paragrafuose:

35. LF metiniam pelnui paskirstyti yra sudaroma LF Pelnų skirstymo komisija.

I LF Pelnų skirstymo komisiją tris (3) narius skiria LF Taryba ir tris (3) narius paskirti yra kviečiami Lietuvių Bendruomenės Krašto valdyba.

39. Įstatai gali būti keičiami LF metiniam suvažiavime paprasta balsų dauguma, jei pakeitimai yra LF Tarybos rekomenduojami. Metinis suvažiavimas įstatų gali pakeisti be LF rekomendacijos, dviejų trečdalių (2/3) LF suvažiavime registruotų balsų dauguma.

Abiem atvejais, pakeitimai įsigalioja JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos paprastos balsų daugumos pritarimu.

41. Lietuvių fondo likvidavimas ar perdavimas reikalingi JAV LB Tarybos kvalifikuotų narių daugumos pritarimu. Taigi jau šie įstatai davė Lietuvių fondo aukotojams (nariams) daugiau teisių negu buvo sutarta Lietuvių fondo steigimojo susirinkimo pro-

tokole. Ten, kaip prisimeiname, Lietuvių fondas steigiamas prie JAV Lietuvių Bendruomenės, duodant balsą ir LF aukotojams, o dabar tie aukotojai bando Lietuvių Bendruomenę visai išjungti iš Lietuvių fondo.

2003 m. gegužės 3 d. LF Tarybos suvažiavime buvo nutarta pakeisti "Articles of Incorporation", atimant iš JAV Lietuvių Bendruomenės visas Lietuvių fonde teises, numatytas anksčiau mano išvardintuose LF įstatų paragrafuose 35, 39 ir 41. Tai daro LF vadovybė, remdamasi, kad „Jokie Illinois valstijos ar Lietuvių fondo įstatai nereikalauja, kad būtų atsklausta JAV Lietuvių Bendruomenės dėl „Articles of Incorporation“ pakeitimų“. Tikrai keistas galvojimas. Tie Charterio pakeitimai keičia ir LF įstatus. O įstatų pakeitimą turi tvirtinti JAV LB Taryba. Tie pakeitimai nebuvo JAV LB Tarybos tvirtinimui pristatyti. Taigi jie nepatvirtinti ir, mano galvoju, negalioja.

Gaila, bet LF sulaužė susitarimą su JAV LB. JAV LB atstovai pirm. Stasys Barzdukas ir dr. Algirdas Nasvytis, dalyvavę Lietuvių fondo steigiamajame suvažiavime, jau amžinybėje, bet steigiamajame Lietuvių fondo susirinkime dalyvavę dr. A. Razma, dr. F. Kaunas, dr. G. Balukas ir dr. K. Ambrozaitis dar ir šiandien yra LF Taryboje. Ar jie jau pamiršo, ką sutarė steigiamajame Lietuvių fondo suvažiavime? Žinoma, tai buvo daugiau kaip prieš 40 metų, galima užmiršti. Gerai, kad išliko steigimojo susirinkimo protokolas. Klysti yra žmogai, bet klaidoje pasilikti garbingiems žmonėms nedera, todėl dar yra laiko pasitaisyti. Garbingi ir mano mieli drau-

JAV LB Tarybos suvažiavime 1961 m. rugėjo 2-3 d. dr. A. Nasvytis sveikina dr. A. Razmą, priėmus milijoninio fondo projektą.

gai, atšaukite aną neteisingą nutarimą, nes jis JAV LB Tarybos nepatvirtintas ir vis vien negalioja.

Reikia neužmiršti, kad JAV Lietuvių Bendruomenė nuo pat Lietuvių fondo įsikūrimo per savo apygardas ir apylinkes arba specialiai įsteigtus LF vajeus komitetus, kurie dažnai buvo didesni už LF valdybą, rinko aukas, ruošė koncertus, kurių programą ne kartą atliko ir Lietuvių fondo Tarybos bei valdybos narys, mūsų garsusis solistas Stasys Baras. Taip pat ruošė vaidinimus su mūsų tuo metu geriausiomis teatrų grupėmis. Tie vajeus komitetai atstovai atsi-sveikindavo su savo vietovių mirusiais asmenimis. Tomis progomis vietoje gėlių rinko aukas LF ir įamžindavo mirusiuosius Lietuvių fonde. Tam buvo pagaminti specialūs aukų vokai. Tuo laiku su JAV LB talka buvo surinkta daugiau kaip pusė dabartinių Lietuvių fondo narių. Tad ar galime dabar pasakyti: „Mau-

ras padarė savo darbą ir dabar mums nereikalingas“. Kuris iš dabartinių LF tarybos ar valdybos narių drįstų tai pasakyti? Beveik visus gerai pažįstu, žinau, kokie geri ir pasi-aukoję dirbate Lietuvių fon-dui, kai kurie jau per 40 metų. Įvyko kažkoks nesusipratimas, klaida. Tikiuosi, kad šią klaidą kiek galima greičiau pataisykite.

Dar kartą apeliuoju į jus, kad neužmirštumėte, kas buvo sutarta iniciatorių grupės, vadovaujamos dr. Antano Razmo ir JAV LB Centro valdybos, vadovaujamos jos pirmininko Stasio Barzduko. Negi Lietuvių fondas ramia sąžine nori šį susitarimą laužyti? Neužmirškite ir tų Lietuvių fondo juodadarbių, kurie dirbo be jokių atlyginių daug metų, kada LF dar neturėjo kompiuterių ir ranka tvarkė kartoteką.

Baigdamas prašau gerąjį Dievulį, tebusi taika ir ramybė tarp mūsų.

Vytautas Kutkus

ŠEIMININKŲ KERTELĖ

Paruošia Adelė

ŠEIMININKŲ ŽINOTINA

Apie obuolius

— Supjaustyti obuoliai nepatamsės, jei juos nulupusios, 10 minučių palaikysite šaltame pasūdytame vandenyje (prieš vartojant reikia druska nuplauti švariu, šaltu vandeniu), arba sumesite į vandenį, į kurį įpilsite kelis šaukštus citrinos sulčių (tinka ir iš butelio — koncentratas).

— Kad kepami obuoliai neprarastų sulčių, prieš kepimą juos reikia 1-2 minutes panardinti į karštą vandenį.

— Jeigu obuoliai apvyto ir susitraukė, reikia pamerkinti juos į šaltą vandenį ir palaikyti keletą valandų.

Kiaušiniai

— Kiaušinį galėsite įmaišyti į bet kokią karštą patiekalą, jei prieš tai jį sumaišysite su šaukšteliu pieno arba šilto vandens.

— Kietai išvirtų kiaušinių tryniai bus šviesūs, jei kiaušinius virsite 5 min., o po to palaikysite dar 8 min. karštame vandenyje.

— Kiaušiniai nesutruks virdami, jei į vandenį įpilsite šiek tiek acto (tinka ir druska) ir bukajame gale adata pradursite skylutę.

— Jei reikalingas tik kiaušinio trynys, baltymą galima užšaldyti.

— Kiaušinių baltymą greičiau išplaksite, jei įbersite žiupsnelį druskos arba įpilsite 1-2 šaukštus vandens (galima

vartoti ir „cream of tartar“).

Bulvės

— Nevirkite pažaliavusių ir sudygusių bulvių su lupe-nomis, nes jose yra kenksmingos medžiagos — solanino. Tokių bulvių neskusite, o storių bulvių nuplukite, giliai išpjaukite akutes ir pažaliavusias vietas.

— Bulvės mišrainiai virkite su šaukšteliu acto, jos nepatamsės.

— Kad bulvės greičiau išvirtų, į puodą įpilkite šaukštą aliejaus.

— Kad senos viramos bulvės nepatamsėtų ir būtų skanesnės, į vandenį įpilkite šaukštą citrinos sulčių ir įberkite 2 šaukštus cukraus.

— Kai gaminate pietus, suskaldęsias rankas plaukite vandeniu, kuriame virė bulvės.

Iš įvairios spaudos

MOLIŪGAI (Pumpkins)

Šiuo metu parduotuvėse ir rinkose, kur parduodamos daržovės ir vaisiai, matome kalnus moliūgų — ne tik įprastųjų oranžinių, bet ir baltų, ir beveik raudonų; didelių mažiųjų bei visai mažuliukų. Nereikia manyti, kad tai tik Hal-loween vakarui pramoginis papuošimas, kurį galima išpaustyti, pasigrožėti ir po to išmesti. Moliūgas — maistinga rudens daržovė, šiam krašte vartojama įvairiems kepiniams, košėms, sriuboms ir kitiems patiekalams. Be moliū-

ginio pyrago (pumpkin pie), kaip ir be kepto kalakuto, neapsieina nei viena amerikietiška Padekos diena.

Moliūgai mažai kaloringi, jie turi gerokai mažiau kalorijų kaip bulvės ir šešis kartus mažiau cukraus kaip bulvės. Moliūguose yra daug vitamino A, šiek tiek ir C. Tačiau moliūgų sėklose yra daug riebalų ir tuo pačiu kalorijų, tad jų, ypač pakeptų ir pasūdytų, reikėtų vengti.

Norint gaminti patiekalus (saldžius ar kitokių) su moliūgų koše, galima jos nusipirkti skardinukėse (canned pumpkin) arba išsivirti savo. Ši košė bus šviesiai geltona, o pirktinė dažnai yra ruda.

MOLIŪGŲ KOŠĖ

Vidutinio dydžio moliūgui nupjauti viršų (kur yra kotas) arba perpjauti skersai per pusę, išskobti sėklas ir jas dengiančius lipnius „siūlus“. (Sėklas galima nuplauti šaltu vandeniu, išdžiovinti ir valgyti, arba prieš džiovinant kelias minutes pavirti verdančiame vandenyje.) Moliūgą supjaustyti gabalais, kiekvieną gabalą nulupti (žievė yra labai kietą), po to supjaustyti nedideliais ketvirtiniais. Juos sudėti į puodą, užpilti kelis puodus vandens ir virti ant lengvos ugnies, retkarčiais pamaisant, kol bus visai minkšti. Į verdantį moliūgų galimą įmesti kelias citrinos žievelės, į kurias įsmegta po kelis gvazdikėlius (cloves), 4-5 kvapnūsios pipirus (allspice), keletas cinamono lazdeles. Tai duos moliūgų košei skanų kvapą ir kepat nereikės dėti šių prieskonių į tešlą.

Kai moliūgas bus visai minkštas, vandenį nuvarvinti (supilti į metalinį ar plastmasinį koštuvą ir leisti nusi-varvėti), išimti prieskonius, o

moliūgo gabaliukus sugrūsti (šiam tikslui labai tinka „food processor“). Taip paruoštą košę šaldytuve galima laikyti daugiau kaip savaitę. Jeigu tuoj nesunaudojame, sukūsti ir uždaromus plastmasinius maišelius (pamatuoti po puoduką į maišelį) ir sušaldyti. Atšildžius moliūgo košę bus visiškai kaip šviežia (nereikia kreipti dėmesio į atsiradusį joje skystį — pamaisius jį susigeria į košę ir patiekalo neatskiedžia).

MOLIŪGŲ SAUSAINĖLIAI

2 puod. miltų
1/2 puod. (1 lazdelė) margarino arba 1/3 puod. aliejaus
1 puod. cukraus
1 kiaušinis
1/2 šaukštelio druskos
1 šaukštelis kepimo miltelių
1 šaukštelis kepimo sodos
1 šaukštelis vanilijos
1 ir 1/2 puod. moliūgų košės (iš skardinukės arba savo virtos)
1 puod. kapotų riešutų (walnuts arba pecans)
1/4 puod. razinų
1 pakelis (12 uncijų) „butter-scotch chips“

Sumaišyti margariną (arba aliejų) su cukrumi, sudėti kiaušinių, moliūgą, vaniliją, gerai sumaišyti. Supilti sausius produktus ir sumai-

šyti. Sudėti „butter-scotch chips“, riešutus ir razinas.

Tešlą pakabinti šaukštu ir išdėlioti ant pariebaluotos kepimo skardos, truputį suplojant. Kepti iki 350 laipsnių F įkaitintoje orkaitėje, kol sausainiai bus gražiai geltoni, apie 12-14 minučių.

NEPAMAINOMAS MOLIŪGŲ PYRAGAS

1 ir 3/4 puod. cukraus
1 ir 1/2 puod. moliūgų košės
4 kiaušiniai (arba kiaušinių produktas, paruoštas be trynių, pvz., egg beaters, Better'n eggs ir pan.)
3 puod. miltų
2 margarino lazdeles
1/2 druskos, jei margarinas nesūdytas
1 šaukštelis citrinų prieskonių (lemon extract)
3 šaukšteliai kepimo miltelių

1 kupinas šaukštas krakmolo (corn arba potato starch)
1 puod. kapotų riešutų
1 puod. razinų arba džiovintų serbentų (currants)
Jeigu moliūgų košę perkama iš skardinukės, reikia šių prieskonių: 1 šaukštelio cinamono, 1/2 šaukštelio maltų kvapniųjų pipirų (allspice), 1/2 šaukštelio muškato (nutmeg), 1/2 šaukštelio gvazdikėlių (cloves); jeigu namie virta su prieskoniais, papildomų prieskonių nereikia.

Visus produktus, išskyrus riešutus ir razinas, sudėti į didelį dubenį ir gerai elektriniu plakikliu sumaišyti, kol tešla bus visiškai lygi, žvilganti. Sudėti riešutus ir razinas, sumaišyti.

Įkaitinti orkaitę iki 350 laipsnių F. Apvalų kepimo indą su skylė viduryje išdėlioti aliejumi, dugną iškloti vaškuotu popieriumi ir jį taip pat pariebaluoti. Sukrėsti tešlą ir kepti maždaug 1 ir 1/4 valandos arba 1 ir 1/2 val. Apversti ant grotelių, nulupti popierių,

atversti gerą pusę ir viršų ir atvesinti. Atvėsusį pyragą galima papuošti maltu cukrumi.

Pyrago variacijos.

a. į tešlą įberti 1/2 puod. avižinių dribsnių arba „oat bran“, sumažinant miltų kiekį iki 2 ir 1/2 puod.;

b. vietoje moliūgo košės pavartoti tirštą, nesaldytą obuolių košę;

c. vietoj 4 kiaušinių (nenorint vartoti kiaušinių produkto), vartoti 2 kiaušinius ir 4 kiaušinių baltymus.

Pastaba: jokių būdu nevartoti moliūgų ar obuolių košės daugiau, negu recepte nurodoma.

Receptas ir informacija apie moliūgus — Danutės

SKELBIMAI

NEKILNOJAMASIS TURITAS

GREIT PARUODA

Landmark properties
Bus. 773-229-8761
Res. 708-425-7160
Mobil 773-590-0205
Pager 630-314-4330

RIMAS STANKUS

• Čikagoje ar priemiestuose
• Greitas ir sąžiningas patarimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Tarpininkaujame gaunant paskolą
• Pensininkams nuolaida

Išnuomoja

Woodridge išnuomojami
1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. — \$607;
2 mieg. — \$682.
Tel. 630-910-0644, Jana.

Oak Lawn išnuomojamas
4 mieg. namas.
Arti mokyklos.
Tel. 708-289-8577;
708-423-4761.

PARUODA

Lietuvoje, Šakių rajone, parduodami du, 56 ha ir 41 ha, dirbamos žemės sklypai. Pasitylmus siųti adresu: Raymond Goutas, PO Box 100754, Fort Worth, TX, 76185. Voko kampe rašykite „žemė“.

Siūlo darbą

Reikalingi mūrininkai ir pagalbiniai darbininkai.
Tel. 630-305-0022,
fax 630-637-9557.

Caregiver job for live in position in Wisconsin. Good pay; must have valid work permit; S.S.; D.L. and experience.
Call 262-657-8044.

PASLAUGOS

STASYS CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“ „soffits“, „decks“, „gutters“ „plokštės“ ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapalis ir Off. Mgr. Aukse S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPALIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. 708-424-8654, 773-581-8654

DĖMESIO! DĖMESIO!
Neseniai atvykote, ieškote darbo ar būsto, tačiau skelbtis laikraščioje „Draugas“? Ne bėda. DRAUGAS jūsų skelbimą išspausdins nemokamai. Tereikia paskambinti tel. 773-585-9500 ar užsukti į DRAUGO administraciją adresu 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629.

Profesija reikalauja didinti atlyginimus ir mažinti mokesčius

Atkelta iš 1 psl.

Pasak jos, Vilniui netrukus teks apsisverti aukšta tvora, kad būtų galima apsiginti nuo skurdo išskančių žmonių.

„Ko jūs bijote? Kodėl turite save, savo darbą parduoti už kapeikas arba ieškoti darbo užsienyje?“, klausė A. Balsienė jaunų žmonių, siūlydama vyriausybės nariams nors mėnesį pagyventi už minimalią algą.

Nuo rudenį šalto lietaus susigūžę renginio dalyviai iškeltuose plakuose reikalavo

skaidrumo ir geresnio finansavimo sveikatos apsaugai, europietiško atlyginimų už azijietišką darbą, didinti minimalią mėnesinę algą žemdirbiams iki 500 litų.

Profesijos mitygė dalyvė Seimo narė Vytautas Štuskas pritarė ne visiems mitygavusių reikalavimams. Pasak jo, reikalavimas didinti atlyginimus reiškia juos didinti ir tiems, kurie gauna 450 ir 10,000 litų. Todel jis siūlė reikalauti aukštesnių atlyginimų

tik mažas pajamas gaunantiems žmonėms. Tačiau, anot V. Štuskos, reikėtų ir šį pasiūlymą neatsižvelgti.

Ateinantį antradienį Trisale taryba iš naujo svarstys galimybę didinti minimalią mėnesinę algą, mažinti fizinių asmenų pajamų mokesčių bei didinti neapmokestinamąjį minimumą.

Vien tik „Solidarumo“ reikalavimas sumažinti pajamų mokesčių nuo 33 iki 22 proc. biudžetui kainuotų apie milijardą litų.

Rusijos Dūmos vadovas ragina Lietuvą įteisinti karinį tranzitą

Atkelta iš 1 psl.

Viršūnių bendrame pareiškime pati Rusija konstatavo, kad „greitai esantis nesustojantis traukinio galimybės gali būti svarstoma tik po to, kai Lietuva taps Europos Sąjungos nare, nuodugnai įvertinus politinius ir teisinius aspektus ir pašalinus technines kliūtis“.

Lietuva visavertę ES nare taps kitų metų gegužę.

Europos Sąjunga išpareigojo padėti Lietuvai parengti tokio traukinio galimybių studiją. Lietuvos URM, savo ruožtu, pareiškė, kad greitai bevizio

traukinio galimybė gali būti svarstoma tik Lietuvai įstojus į ES ir tapus Šengeno sutarties, reglamentuojančios laisvą judėjimą tarp jos dalyvių, nare.

„Išlieka poreikis tobulinti susitarimų teisinę bazę kariniam tranzitui per Lietuvos teritoriją. Norėčiau paraginti lietuvių kolegas pažvelgti į šį klausimą pragmatiskai, atsižvelgti į tai, kad pastaruoju metu įvyko rimtų Rusijos ir Lietuvos santykių pokyčių, užtikrinančių tarpusavio supratimą ir pasitikėjimą augimą. Be to, per pastarąjį dešimtmetį iš esmės pasikeitė

klimate sprendžiant karinio bendradarbiavimo klausimus Europoje ir pasaulyje“, sakė G. Selezniev.

Praejusią savaitę Lietuvos premjerui Algirui Brazauskui viešint Maskvoje, Rusijos vyriausybės vadovas Michailas Kasjanov oficialiai pasiūlė pasirašyti dvišalę sutartį dėl Rusijos karinio tranzito per Lietuvą. Lietuvos vyriausybė pareiškė šį pasiūlymą „priėmusi domėn“. A. Brazauskas tada pažymėjo, jog esama karinio tranzito tvarka veikia sklandžiai, ir Lietuva nemato būtinybės ją keisti.

Saugumo vadovas išpėja apie tarptautinių nusikaltėlių veržimąsi...

Atkelta iš 1 psl.

palaikantis ryšius su Maskvos nusikalstama „Luznikų“ grupe.

Valstybės turto fondo vadovas Povilas Milašauskas sakė, jog VTF informacijos apie

tai, kad tarptautiniai nusikaltėliai veržiasi į strateginių objektų privatizavimą iki šiol nėra gavusi.

M. Laurinkus, VSD vadovas nuo 1998 metų birželio, atleidžiamas prezidento Rolando

Pakso siūlymu. Jam numatytas Lietuvos ambasadoriaus Ispanijoje postas.

Prezidentas naujuoju VSD vadovu pasiūlė skirti ligšiolinį karinės žvalgybos vadovą Gintarą Bagdoną.

A. Brazauskas: Lietuva negali teisiskai sukludyti Rusijai...

Atkelta iš 1 psl.

darbo pradžios 2001 m. vasarą daugiau nei 30 kartų buvo kreiptasi į įvairias Rusijos institucijas, prašant pateikti daugiau informacijos apie rengiamą naudoti telkinį „D-6“, tačiau atsakymų negauta. A. Brazauskas teigė neradęs „jokių pėdsakų“, kad „D-6“ platformos statybą mėginą sustabdyti ankstesnės vyriausybės.

Interviu Lietuvos radijui antradienį A. Brazauskas teigė „D-6“ telkinio naudojimo saugu-

mo problema kėlė šią savaitę Osle vykusiam aštuonių Šiaurės ir Baltijos valstybių premjerų konferencijoje, tačiau jo kalbą „didelio įspūdžio nepadarė“.

„Kodėl? Labai paprastas atsakymas — tai yra Rusijos teritorija, kiekviena valstybė savo teritoriniuose vandenyse arba šelfe, ekonominėje zonoje gali vykdyti darbus pagal tarptautinę teisę“, sakė A. Brazauskas.

Jo teigimu, didelio susirūpinimo nepareiškė ir Helsinkio

konvencijos administracija. Pasak premjero, yra duomenų, jog naftą Baltijos jūroje rengiasi išgauti Vokietija ir Lenkija.

„Taigi mes čia esame akis į akį su Rusija, turime imtis visų priemonių, kad ši platforma veiktų saugiai ir galų gale kraštutiniam atvejui pirmiausia Rusija ir mes būtume pasiruošę avarijos likvidavimui. Tai bendras reikalas, ne vien Brazauskas, ne vien vyriausybės“, kalbėjo premjeras.

Būtingės avarijos kaltininkė — terminalo įrangos gamintoja

Atkelta iš 1 psl.

Pagrindinis kaltinamasis šioje byloje buvo Olandijos pilietis Pieter van Spronsen. Šis 60 metų firmos „Smit Fleet Services“ darbuotojas buvo paskirtas Būtingės terminalo naftos jūrinės dalies vadovu, atsakingu už terminalo jūrinės dalies įrenginių naudojimą, priežiūrą, remontą bei darbų saugą.

Bylą tyrusi prokuratūra teigė, jog 1999 metais tarp Rotterdamo registruotos minėtosios firmos ir AB „Mažeikių nafta“ buvo pasirašyta paslaugų teikimo sutartis, tačiau P. van Spronsen, kaip vadovas, nesėmė reikiamų priemonių, kad bū-

tų laiku pakeistos susidėvėjusios povandeninės žarnos, ir leido jas naudoti pasibaigus jų naudojimo terminui.

Išnagrinėjęs bylą, teismas nustatė, kad kaltinamasis P. van Spronsen tinkamai atliko visas savo pareigas, jam nereikės sumokėti grėsusių piniginių bausių.

Dėl avarijos kalta neva su defektais žarna pagaminusi italų firma „Pirelli“.

Prokuroras tokį teismo sprendimą ketina apskųsti aukštesnei instancijai.

2001 m. lapkričio 23-osios naktį kraunant naftą į Norvegijos tanklaivį „Catherine

Knutsen“, truko povandeninė transportavimo žarna ir į Baltijos jūrą išsiliejo apie 59 tonas naftos, kuri užteršė 4,760 kvadratinį metrų jūros paviršių.

Dėl šio fakto Klaipėdos apygardos prokuratūroje buvo iškelta baudžiamoji byla dėl jūros teršimo medžiagomis, kenksmingomis žmonių sveikatai ar jūros gyvūnijai.

Nors, likviduojant avariją, ekologinė žala gamtai dėl sekmingai panaudotų mechaninių naftos surinkimo priemonių bei cheminės medžiagos „Simple Green“, skaidančios naftos produktus, sumažėjo, visgi ji siekė apie 2,5 mln. litų. (Elta)

Teismą pasiekė „Mažeikių naftos“ byla

Atkelta iš 1 psl.

Pasak jo, prokuratūros tyrimas nuo pat pradžios buvo neobjektyvus, kai kurie buvę „Mažeikių naftos“ vadovai jo byloje net neapklausti, tačiau jis tiki objektyviu ir nešališku teismu.

Šiuo metu T. Augustauskas dirba „Mažeikių naftos“ finansinio patikimumo skyriaus viršininku. Jam paskirta kardomoji priemonė rašytinis pasižadėjimas neišvykti. Jo turtas, kurio vertė beveik 44,000 litų, areš-

tuotas.

Apie 800 mln. litų vertės „Mažeikių naftos“ turto iššvaistymo ir valstybei padarytos žalos baudžiamojoje byloje prokuratūra kaltinimus pareiškė 18-kai asmenų.

Buvę KGB darbuotojai tikisi pergalės Strasbūre

Atkelta iš 1 psl.

buvusio Generalinės prokuratūros organizuotų nusikaltimų tyrimo skyriaus prokuroro Kestutis Džiauto ir buvusio Šiaulių mokesčių inspekcijos darbuotojo Juozo Sidabro byla prieš Lietuvą turi būti paskelbta priimtinu svarstyti iš esmės pagal tris iš penkių punktų, dėl kurių buvo pateikti klausimai Lietuvos vyriausybei.

Greičiausiai toliau bus nagrinėjama, ar Lietuva nepažeidė savo piliečių žmogaus teisių ir saviraišką, privatų gyvenimą ir jų nediskriminavo.

Europos Žmogaus teisių teismo teisės referentas Dovy-

das Vitkauskas tvirtina, kad K. Džiauto bei J. Sidabro bylos tekstas šiuo metu redaguojamas ir bus skelbiamas šią savaitę.

Paskelbus apie bylą priimtumą, paprastai iš esmės jos nagrinėjamos po kelių mėnesių, nes šalims leidžiama taikiai susitarti.

Tai — pirmoji lietuviška byla Strasbūre, kur galimi Žmogaus teisių konvencijos pažeidimai, susiję ne su pareigūnų veiksmais ar netinkamu įstatymų taikymu, o su pačiu įstatymu.

1999 metais Seimas priėmė įstatymą, kuriuo apribojo buvusių KGB darbuotojų teisę dirbti

įvairiose srityse.

Jei Lietuva pralaimėtų, Strasbūro teismas formaliai nereikalauja panaikinti įstatymo.

Bet, vengdama pralaimėti kitose panašiose bylose, valstybė dažniausiai pati nedelsdama keičia prieštaringai vertinamą įstatymą.

Strasbūro teismas greičiausiai nebeagrinės iš esmės tos skundo dalies, kur skundžiamasi, jog buvę KGB darbuotojai nubausti už veiką, kuri nelaikoma nusikaltimu tuo metu, kai buvo daroma.

Iki šiol per visą pusės amžiaus Strasbūro teismo istoriją buvo tik viena panaši byla.

PAŠAUKIMAS — MOKYTI GERUMO

1988 metais „Moksleivio“ žurnalo korespondentė, atvyko į atokų Žemaitijos miestelį Telšių rajono pakrastyje. Ruošėsi paimiti interviu iš vienuoliktoko Beno, rašančio eilėraščius ir audžiančio nuostabias raštus išdabintas juostas. Nenusisėkė žurnalistei — herojus pasirodė per daug nekalbus, tad žurnale straipsnis apie visą klasę. Tačiau po keturiolikos metų Beną visgi pavyko prakalbinti.

„Apsisprendžiau — būsiu mokytoju“

Beno tėviškė slepiasi giliai miškuose. Iki artimiausios mokyklos, parduotuvės ar pašto skyriaus mažiausiai penktas kilometrų. Spauda pristatoma tik kartą per savaitę.

Kai berniukui atėjo laikas peržengti pirmos klasės slenkstį, iškilo klausimėlis, juk tėvai neturėjo galimybės kasdien lydeti vaiko į mokyklą, o vieną į tokį miško kelią leisti neįsivaik. Nusprendė mažąjį Beniuką apgyvendinti rajono centre — Telšiuose.

Savaigaliais parsiveždavo namoliu. Viskas būtų gražu, jei ne skaudi netektis. „Kai mokiausi antroje klasėje, mirė mama. Suaugusieji sakė, kad vėžys sugrauzė. Suvokiau, kad įvyko kažkas nepataisoma, bet nemokėjau parodyti, ką jaučia. Tuo sunkiu metu ypač gelbėjo mokytojai ir auklėtojai. Gal todėl neprisimenu svajonių apie lakūną, vairuotoją ar kitas profesijas. Visada troškau mokytojauti, o vienuoliktose klasėje galutinai apsisprendžiau — būsiu mokytoju“.

Pasirinko kaimo mokyklą

Baigęs vidurinę Benas įstojo į Šiaulių pedagoginį universitetą. Kartu su diplomu gavo keletą viliojančių pasiūlymų dirbti Šiauliuose. Visų nuostabai pasirinko Plinkšų dešimtmetę mokyklą, esančią už penkių kilometrų nuo tėviškės.

— Norėjosi „apšilti“ nuoširdesne kaimo mokyklos aplinkoje, o taip pat nereikėjo

ieškoti būsto — apsigyvenau tėvų sodyboje. Priešingai nei dauguma kaimo jaunimo nebuvau „kietas“ — nevarčiau alkoholio, nerūkiau, nevalgiau mėsos, o priešingai aktyviai sportavau, dainavau, šokau ir vaikščiojau į bažnyčią. Maniau, kad gyvenimo principus pagal kuriuos gyvenu perduosiu tokiu būdu ir vaikams. Pasirodo — klydau. Dažnai vaikai į mane žiūrėjo kaip į ateivį iš kito pasaulio — tyrinėjo ir įvairiai bandė kantrybę. Mokiniai turėjo patikėti, kad nenoriu jų „suvalgyti“, o aš privalečiau suvokti, kad jie nėra „blogiečiai“, — porina mokytojas.

„Vaikai moka daryti gerus darbus“

„Su septintokais dviračiais mynėme į kaimyninį Renavą. Iki jo apie penkiolika kilometrų. Apžiūrėjome vietinę išmymę — dvarą. Grįžtant namų link pastebėjau, kad pamečiau mokyklos raktą, kurį buvau prisitvirtinęs prie kuprinės.“

Vienas berniukas pasižovė jį surasti ir, šokęs ant dviračio, išskubėjo į paiešką. Ilgokai laukėme. Pagaliau, vilkdamas sulaužytą dviratį, apsirozdinęs, bet visas švytintis, sugrįžo. Pasirodo, nuvažiudamas užlėkė ant žolėje riogsojusio akmens. Nuo susidūrimo priekinis dviračio ratas įgavo riestainio formą, tačiau berniukas pirmiau atliko užduotį ir tik po to pasuko atgal. Iki namų pasikeisdami vežėme savo didvyrių ir jo aplaužytą susisiekimo priemonę. Vaikai, Beno manymu, per pamokas ne visada atskleidžia savo gerumą arba neturi tam galimybių: „Silpniau besimokantis mokins gali ilgus metus mokykloje tūnoti pasislėpęs ar kitų užguitas po nepilnavertiškumo kauke. Todėl man patinka su savo auklėtiniais keliauti, pasilikti gamtoje, miegoti palapinėse. Tokių išvykų metu vaikai atsiveria ir parodo, kad jie yra geri“.

Atgaiva miške

— Norėdamas puikiai

Pirmą kartą...

prenumeruojant DRAUGĄ (JAV) gaunate nuolaidą. Tik \$65 metams (\$35 — pusei metų). Atsiųskite savo vardą, pavardę, adresą ir telefono numerį kartu su mokesčiu (DRAUGAS, 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629).

vardas, pavardė

adresas

miestas, valstija, zip

telefono numeris

Panevėžio gatvėse — ispaniška korida

Gerokai sumaištį Panevėžio gatvėse sukėlė pirmadienį iš skerdyklos pabėgusi karvė. Įbaugintas gyvulys daugiau kaip dvi valandas blaškėsi po miesto gatves, nesmarkiai aplandė mikroautobusą. Laimei, juo važiuoję keleiviai nenukentėjo. Kurį laiką karvės gaudynės vyko tarsi ispaniškoje koridoje — gyvulys agresyviai priešinosi ir darbininkų artinam nepripildė. Tik pastelkus į pagalbą gaisrininkus, „bėglis“ buvo sučiuptas ir grąžinta šeimininkams.

Gintaro Lukoševičiaus (Elta) nuotr.

dirbti mokykloje, turiu būti stiprus. Jos semiuosi iš miško, — tvirtina Benas. — Miškas kažkas tikra. Nesistengiu jo keisti. Pirmiausia aš jį stebiu, kad galėčiau pamokose būti kūrėju. Užklydęs pirmą kartą į kokią miško laukymę atsise- du ant žemės ir susipažįstu su aplinka. Bandau įkvėpti spalvingos gaivos. Padeda kalbantys geniai, prašliauziantis žaltys, šnypščiantis angis ar skruzdėlės, besistengiančios sutrumpinti darbingą kelionę, pertipenant man per koją. Netrukus gamtos alsavimas tampa mano savastimi. Namuose eilėmis aprašau, ką patyriau, įaudžiu ir juostą, ką mačiau, kuriu muziką, kuri vinguriavo mano kūnu. Vėliau savo auklėtiniais bandau perpasakoti ką patyriau...

Kovotojas už gerį

Benas ne iš kelmo spirtas. Kambaryje gausu apdovanojimų bei prizų, kuriuos iškovojo bėgdamas įvairias distancijas. „Anksčiau labiausiai vertinau pergalės bėgimo varžybose ir ten gautus apdovanojimus. Dabar sportuoju tam, kad dvasiškai atsigauchiau ir pasikraučiau energijos. Bėgant mišku, aplinkinis triukš-

mingas pasaulis išnyksta, dvasia išskleidžia sparnus ir sklendžia tolyn. Visi sunkumai pasitraukia, o protas tampa skaidrus. Atsiribojęs nuo aplinkinio pasaulio, nubėgu septynis, dešimt, aštuoniolika ar daugiau kilometrų, o paskui šoku į ledinį šaltinį, nuotopelį vandenį...“ Benediktas ne pirmi metai medituoją, skaito Bibliją, švenčia sekmadienius, dalyvaudamas Mišiose, giedodamas bažnyčios chore. Mėgsta sekmadienį ar šventę dienomis aplankyti pažįstamus. Niekada neateina tuščias, vis dovanoja po mažytę dovanėlę. „Tos dovanėlės — dalelė mano pastangų gerio karalystei stiprinti. Noriu, kad žmonės daugiau patirtų džiaugsmo“, — paaiškina mokytojas.

Rasit pamiršo Beną žmonės, kurie jam siūlė gerą darbą Šiauliuose, nebeieško, viliodami gundančiais pasiūlymais. Jam to visai nereikia. Jaunasis mokytojas įsitikinęs: „Čia, savo krašte, esu reikalingiausias“.

Tokie žmonės Lietuvoje reikalingi. Dovanodami po mažą dovanėlę, po širdies dalelę, nejučia visą save išdėlija.

Tadas Astrauskas

Vyr. skautininkui filisteriui

A + A

VYTENIUI JONUI STATKUI

amžinybėn iškeliauvus, nuoširdžią užuojautą reiškiamie liudėsyje likusiai jo žmonai SOFIJAI, sūnui NARIMANTUI, dukrai GIEDREI MERCKIENEI ir jų šeimoms bei visiems artimiesiems.

Lietuvių Skautų brolija

Brangiam vyrui, tėveliui ir seneliui

A + A

VYTENIUI STATKUI

išėjus į amžinybę, Lietuvių skautų sąjungos Skautų seserijos vadija paguodos, ištvermės ir užuojautos žodžius taria žmonai SOFIJAI, dukrai GIEDREI, sūnui NARIMANTUI ir jų šeimoms.

A + A

IRENAI RIMKŪNIENEI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamie sūnui JONUI su žmona GRAŽINA, sūnui SAULIUI su žmona CATHY, jų šeimoms ir kartu liudime.

Union Pier lietuvių draugija

A + A

TITUI ANTANAIČIUI

mirus, dukrai GAILEI VITIENEI, dr. ROBERTUI VITUI ir giminėms, reiškiau gilią užuojautą.

Dr. Milda Budrienė

A + A

VYTENIUI STATKUI

mirus, žmonai SOFIJAI, dukrai GIEDREI, sūnui MARUI ir giminėms, reiškiau gilią užuojautą.

Dr. Milda Budrienė

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Aleksas ir Larisa Jankūnai, gyv., Cicero, IL, Draugo fondo nariai, jubiliejiniam rudens vajui atsiuntė 200 dol. prie ankstesnių 200 dol. įnašų. Laiške jie rašo: „Linkime Jums sėkmės tame sunkiame, bet labai prasmingame darbe“. Labai dėkojame už įnašus ir už linkeijimus.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos leidžiamas ir Punske, Lenkijoje, redaguojamas bei spausdinamas „Pasaulio lietuvis“ ir toliau lanko pasaulio lietuvių, pateikdamas žinias, straipsnius ir nuotraukas apie užsienio kraštuose gyvenančius tautiečius. Metinė PL prenumerata: JAV, Kanadoje, Pietų Amerikoje ir Europoje (siunčiama oro paštu) paprasta prenumerata – 25 JAV dol., o garbės prenumerata – 40 JAV dol. Lenkijoje – 30 zlotų; Lietuvoje – užsisakant iš Lietuvos – 15 eurų, o užsakant iš kitų kraštų – 15 JAV dol. Iš JAV, Kanados, Pietų Amerikos ir Europos prenumeratas siųsti: Juozas Lukas/Pasaulio lietuvis, 622 Tremont Court NW, Grand Rapids MI 49504, USA. **PL administracija**

Lietuvių rašytojų draugijos literatūros vakaras „Pavasaris rudenį“ vyks lapkričio 29 d., šeštadienį, 5 v.v., Jaunimo centro kaviniėje. Čikagiškiai prašomi tą šeštadienį paskirti literatūrai.

JAV LB Lemonto apylinkė lapkričio 9 d., sekmadienį, 12 v. p.p., PLC didžiojoje salėje rengia „Rudens linksmybių“ pietus. Kviečiame visus dalyvauti šioje linksmoje sekmadienio popietėje, savo gausiu dalyvavimu paremti Lemonto LB. Visi bendrai padainuosime, pašoksime. Pietums maistą patieks gerai pažįstama šeimininkė Aldona Šoliūnienė, veiks vertinga loterija, šokiams gros naujas muzikantas, populiarias dainas, įtraukiant publiką, dainuos solistės, pritariant orkestrėliui. Veiks baras. Dalyvaukime visi – su vaikais ir be vaikų, su draugais ar be draugų. Visi vienodai laukiami. Vietas galima užsisakyti tel. 708-301-5881 arba sekmadienį prieš Mišias PLC, Lemonte, vestibulyje.

I Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimą atvyksta ALTo igaliotinis Vašingtone Simonas Girdzijauskas, kuris padarys pranešimą apie ALTo veiklą Vašingtone. Simonas Girdzijauskas yra Jungtinio pabaltiečių komiteto, ALTo atstovybės Vašingtone, programos koordinatorius. Jis taipgi atstovauja ALTui Centrinės ir Rytų Europos koalicijos taryboje. ALTo suvažiavimas vyks lapkričio 7-8 d. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Visuomenė kviečiama dalyvauti. Norintys daugiau informacijos gali kreiptis į ALTo būstinę tel. 773-735-6677.

Šiomis dienomis ALTo valdyba, dėdama pastangas išlaikyti Pabaltijo laidas per „Amerikos balso“ ir „Laisvosios Europos“ radiją, išsiuntė 9,000 atsišaukimų. Juose nurodoma, į kuriuos Senato ir Kongreso narius kreiptis telefonais bei faksais. Kadangi Kongrese šiuo klausimu ateinančiomis savaitėmis bus daromi kritiški sprendimai, visuomenė yra skatinama aktyviai jungtis į šią akciją. Šią informaciją taipgi galima gauti kreipiantis į ALTo būstinę tel. 773-735-6677.

Už Čikagos skyriaus mirusius ramovėnus šv. Mišios bus aukojamos lapkričio 2 d., sekmadienį, 5 v.v., Tėvų jėzuitų koplyčioje. Ramovėnai, jų šeimų nariai, birutietės, šauliai ir visa visuomenė kviečiama dalyvauti. Bus mašinų apsauga.

Lapkričio 1-ąją, šeštadienį, 5 v.v., visi, negalintys aplankyti savo artimųjų kapų, laukiami šv. Mišiose Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje Marquette Parke. Uždegsime žvakelę, maldose prisiminsime savo brangiuosius, besilinsčius Amžinybėje, mintimis ir širdimi pabūsime ten, kur dega tūkstančiai Viešpaties altoriaus žiburėlių, kur prie mažyčio žemės kauburėlio susirenka visa šeima. Po šv. Mišių eilėmis ir giesmėmis Anapilin iškeliavusius minės: kun. Rimvydas Adomavičius, kun. Remigijus Monstvilas (iš Lietuvos), Jūratė ir Rimantas Grabliauskai, Daiva, Virginijus ir Eimontas Švabai, Gražvydas Januškevičius ir Nerijus Gležeckas.

Vėlinių trumpos religinės ir visuomeninės apeigos šv. Kazimiero lietuvių kapinėse vyks lapkričio 2 d., 12 v., prie šių kapinių Steigėjų paminklo. Kunigo malda, pasauliečio visuomenininko žodžiu, Vėlinių žvakės uždegimu, vainiko padėjimu, visų bendrai giedama giesme ir Tautos himnu bus pagerbiami mūsų tautos mirusieji. Iškilmes rengia ir joms vadovauja Bendruomenės pasauliečių komitetas ir Sklypų savininkų draugija, garbės sargyboje dalyvaujant šauliams ir ramovėnams. Visi dalyvaukime bendruomeniniame mirusiųjų paminėjime, o paskui aplankykime šv. Kazimiero kapinėse besiilsinčius šeimų narius, artimuosius, draugus, tautai nusipelnčius asmenis.

margutis2@sbcglobal.net – šiuo elektroninio pašto adresu galite rašyti „Margučio 2“ radijo laidų darbuotojams arba skambinti tel. 773-476-2242. „Margučio 2“, pačios seniausios lietuviškos radijo laidos JAV, galite klausytis per WCEV radijo stotį 1450 AM banga kasdien, išskyrus šeštadienį ir sekmadienį, 8 val. v. „Margučio“ studija įsikūrusi 2711 W. 71st. Street, Chicago, IL 60629.

Šv. Kazimiero kongregacijos seserys maloniai kviečia visus dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti, kad kongregacijos steigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Mišios vyks šį šeštadienį, lapkričio 1 d., 9:30 v.r., seselių motiniškame name, 2601 West Marquette Road, Chicago. Mišias aukos kun. Peter Heidenrich, St. Walter parapijos klebonas. Prašome dalyvauti.

Prof. Arimantas Dumčius, Kauno Medicinos universiteto Biomedicininio tyrimų instituto vadovas, laimėjo 2003 m. nedalomą, Lietuvių fondo dr. Antano Razmos vardo Mokslinės medicinos 25,000 dol. premiją, kuri bus įteikta LF tradiciniame pokilyje lapkričio 8 d., šeštadienį, Pasaulio lietuvių centre, Didžiojoje salėje. Stalus kviečiame užsisakyti skambinant į LF raštinę tel. 630-257-1616.

CICERO LIETUVIŲ „KAVOS KLUBE“

Cicero lietuvių telkinys, anksčiau buvęs gana gausus, pasižymėjęs savo aktyvia veikla ne vien tik Čikagoje, bet ir už jos ribų, vėliau išgyvenęs ne vieną krizę, rodo atsigavimo žymių. Į seniau čia atvykusiųjų eiles įsijungus naujesiems ateiviams iš taip vadinamos „trečiosios bangos“, reikalai gerokai pasitaisė.

Dabar jau apie trečdali lietuviškų pamaldų lankytojų sudaro naujieji. Jų galima sutikti ir bažnytniniame chore, Lietuvių Bendruomenės Cicero apylinkės valdyboje bei kitur.

Prie tokios veiklos atgavimui labai prisideda ir po lietuviškų pamaldų šv. Antano bažnyčioje ruošiami sekmdieniniai susirinkimai, nors jiems skirtas kambarys yra nedidelis ir nelabai pajėgus sutalpinti gausesnį būrį mūsų tautiečių.

Taip vadinamas „Kavos klubas“ (jo vadovės Meta Gabalienė ir Jonė Bobinienė) lankytojams parūpina ne vien tik kavos, bet ir arbatos bei pyragų. Išgėrus kavos ar arbatos ir suvalgius saldumynų, programos vedėjai (dažniausiai dr. Petras Kisieličius) pakviečia prabilti svečius iš toliau arba padiskutuoti įvairiais klausimais.

Spalio mėn. 19 d. įvykusiame tokiame pabendravime buvo pristatyta viešnia iš Čikagos pietvakarinės dalies Danutė Elvikytė-Laureckienė, kuri yra baigusi šv. Antano lietuvių parapijos Cicero pradžios mokyklą. Ši JAV konsulės Vilniuje – Rūtos Elvikis pusseserė trumpai prisiminė

savo Cicero praleistas dienas.

Buvo padėkota komitetui (jį sudarė Marija Remienė, Ona Vencloviene ir Aldona Zailskaitė) už rūpestį bei darbų palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio statulos pagaminimo reikale. Dabar ši dail. Ramojaus Mozoliausko skulptūra jau yra įkelta į vieną iš šv. Antano bažnyčios altorių.

Čia pasidžiaugta, kad spalio 12 d. parapijos salėje LB Cicero apyl. valdybos renginys gerai pavyko ir gautas pelnas – 305 dol. perduotas šv. Antano parapijos klebonui.

M. Remienė papasakojo apie sunkią „Draugo“ finansinę padėtį, kvietė stoti į Draugo fondo narių eiles, ieškoti naujų skaitytojų. Kalbėtoja pareiškė, kad „Draugas“ tarnauja visiems lietuviams ir jie labai pajustų, jeigu laikraštis sustotų. Taip pat trumpai buvo aptartas ir dienraščio turinys.

Ši aktyvi „Draugo“ darbuotoja, kuri yra ir JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė, pranešė ir apie šios institucijos rengiamą premijų įteikimo šventę (ji įvyks lapkričio 15 d. PL centre, Lemonte) ir paragino joje dalyvauti. Ypatinga proga, nes vienas iš laureatų – žurnalisto premijos laimėtojas yra cicerietis Edvardas Šulaitis.

Kadangi šis, jau 54 metus Cicero gyvenantis žurnalistas, minėjo savo amžiaus deimantinį jubiliejų, nemaža laiko buvo pašvęsta ir jam. Buvo ir sveikinimų, sugiedota „Ilgiausių metų“, palinkėta geros ateities. Kalbėjo ir pats jubilias. „Draugo“ inf.

IEŠKO GIMINŲ

Ieškomi **Jonas Mickevičius** ar jo giminės Amerikoje. Lietuvoje jis seniau gyveno Galkūnų kaime, Miroslovo valsčiuje, Alytaus apskrityje. Ieško Beinarašienė iš to paties Galkūnų kaimo, Miroslovo pašto, Alytaus rajono.

...

Rašau laišką ir siunčiu nuotrauką, tikėdamasi susirasti giminačius. Nuotraukoje nufotografuoti broliai **Jonas ir Juozas Raškevičiai**

ir jų žmonos Ona bei Adelė, dukra Olga. Žinau, kad jie turėjo po du vaikus. O gal kartais dar yra gyvų mano mamoms draugų, kurie išvyko į Ameriką? Mano mama gyveno Šiauliškių kaime, o draugai lyg iš Prienlaukio kaimo. Kalbino ir ją važiuoti. Dažnai apie tai pasakodavo, labai gailėjosi, kad nevažiavo. Mano mamos vardas Petronėlė Vilkaitė. Su pagarba mokytoja Veronika Zelenienė, Stadiono 16-14, Prienai 4340, Lithuania.

SKELBIMAI

Advokatas
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

IMIGRACINĖS TEISĖS
ADVOKATAS
AURELIUS BUTVILAS
Tel. 312-580-1217
135 S LaSalle #2300 Chicago, IL 60603
Galimos konsultacijos šeštadieniais

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas
Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
E-mail: Gibaitis@aol.com
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 8 v.r. iki 1 v.p.p.

„DRAUGO“ SKELBIMAI TEL. 1-773-585-9500

PAGERBTAS ALGIMANTAS KEZYS

Seštadienį Lemonte, Lietuvių dailės muziejuje, vyko fotomenininko Algimanto Kezio parodos „Lietuva-Kezys“ atidarymas. Išleistų knygų gausa puikavosi stalas prie įėjimo į salę, kur foto darbai buvo suskirstyti į atskiras tematikas: „Pastatai, pilys ir bažnyčios“, „Žmonės“ ir „Kapinaitės“. Taip pat 49-55 fotografijų montažai skyduose, kur vieną fotografiją galima buvo įsigyti už 75 dol.

Rinkosi žmonės šeštadienio vakarą ne į tradicinę parodą, ir ne tuščiomis. Milžiniškos gėlių puokštės, supakuotos dėžės, spalvingos dėžutės, maži vokeliai ir didelis paveikslas, šypsenos, bučiniai – buvo skirti Algimantui, sveikinant gražaus 75-ojo gimtadienio progą.

Po audringo šurmilio vestibulyje visi sugūžėjo salės akademinei daliai. Tikra staigmena buvo ne tik žiūrovams, bet ir pačiam Algimantui pamatyti dokumentinį filmą apie save. Amerikos lietuvių televizijos vadovas Arvydas Reneckis sukūrė filmą apie ilgą menininko kelią, tiesų ir prasmingą. Kaip sakė A. Reneckis: „Reikia išsiaiškinti, kur Kezys eina, kodėl Kezys eina ir kur Kezys nueis“.

Idomių ir pikantiškų menininko gyvenimo detalių pateikė Ramunė Rakauskaitė, „Amerikos lietuvių“ korespondentė, perskaičiusi ištraukų iš įvairios spaudos, tema: „Kezys yra viskas“. Pabaigoje Ramunė uždavė retorinį klausimą: „Ar Kezys turi paslapčių?“ O atsakydama pacitavo patį Algimantą Kezį: „Kokių paslapčių? Visi viską žino, mano durys visada ir visiems atviros. Ateina, išsišniukština viską, žino net kur puodai sudėti!“

Po akademinės dalies pasipylė muzikiniai sveikinimai. Kanklininkų ansamblis „Gabijs“, vadovaujamas Genės Razumienės, atliko lietuvių liaudies melodijas bei kūrinėlius skudučiais. Muzikinis ansamblis „Krūmužėliai“, padainavo perfrazuotą dainą:

*Išėjau per lietu šiltą,
Tėviškės laukuos,
Sveikinti tavęs,
Sveikinti tavęs
Tavęs, Algimantai mūsų...*

Kolegos iš Lietuvos, fotomenininkai tauragiškiai, pasveikino Algimantą, apdovanodami austa lietuviška juosta su vardiniu užrašu. O jau ažuolinio vainiko svarumas! Gerai, kad stiprus tas mūsų Algimantas, nes, užgrojus ansamblui „Sodžius“, buvo nedelsiant įtrauktas į polkos šokio sukūrį. Susiraižę žmonių pynė aplink salę – šoko, dainavo, linksminosi. „Savas radijas“, jaunų iniciatyvų ir progresyvių minčių kupinas, pasveikino Algimantą, o Lietuvių dailės muziejaus vadovė Dalia Šlenienė įteikė draugišką Algimanto Kezio šaržą su juokinga trikampė kepurė ant pakaušio, kaip ir dera jubiliatui.

Kai visi žodžiai buvo išsakyti ir dovanos įteiktos, iškalbusis Algimantas susijaudinęs sugebėjo pasakyti: „Labai jums visiems ačiū. Tikrai labai ačiū“. Į renginio pabaigą dar suspėjęs atvykti Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas pasveikino fotomenininką ir palinkėjo dar ilgai savo darbais džiuginti meno gerbėjus.

Kaip sako, kas nekuria, tas paprastai griaua. Tikiuosi, kad mūsųose daugiau yra kuriančių!

Vitalija Pulokienė

Fotoreportazas iš Algimanto Kezio parodos atidarymo „Lietuva – Kezys“. Viskas skirta Algimantui – dovanos, šokiai, sveikinimai...

Jono Kuprio nuotraukos.